

E - Príloková časť

Zoznam schém

Schéma 1:Priority Vlády SR v oblasti cestovného ruchu na roky 2023 – 2027	231
Schéma 2: Strategické piliere Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky	232
Schéma 3: Prehľad kľúčových a doplnkových projektov vo vzťahu k cestovnému ruchu	233
Tabuľka 1: Prehľad strategických dokumentov cestovného ruchu na národnej úrovni	229
Tabuľka 2: Ostatné dokumenty cestovného ruchu na národnej úrovni	229
Tabuľka 3: Súhrn pripravovaných dokumentov na národnej úrovni	230
Tabuľka 4: Prehľad legislatívy v cestovnom ruchu	230
Tabuľka 5: Prehľad medzirezortnej spolupráce vo vzťahu k cestovnému ruchu	232
Tabuľka 6: Pohoria a ich najvyššie vrchy v Prešovskom kraji	234
Tabuľka 7: Charakteristika klimatických oblastí a okrskov v Prešovskom kraji	234
Tabuľka 8: Rok vyhlásenia a výmera NP a CHKO v Prešovskom kraji podľa jednotlivých okresov v roku 2023	235
Tabuľka 9: Prehľad maloplošných chránených území v Prešovskom kraji podľa okresov	235
Tabuľka 10: Prehľad chránených vtáčích území v Prešovskom kraji	236
Tabuľka 11: Štatistika s detailnou klasifikáciou kultúrneho dedičstva v Prešovskom kraji	236
Tabuľka 12: Zoznam skanzenov, archeoparkov, geoparkov, miniskanzenov v Prešovskom kraji	238
Tabuľka 13: Prehľad významných folklórnych súborov na území Prešovského kraja	238
Tabuľka 14: Činnosť podnikov v oblasti „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK-NACE v roku 2024 v Prešovskom kraji	239
Tabuľka 15: Veková štruktúra podnikov v odvetví „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK NACE v roku 2024 v Prešovskom kraji	241
Tabuľka 16: Podniky v Prešovskom kraji so ziskom viac ako 500 tis. € v roku 2023 v odvetví „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK NACE	241
Tabuľka 17: Dostupnosť krajského mesta v časových intervaloch	242
Tabuľka 18: Výkonnosť letiska Poprad-Tatry	242
Tabuľka 19: Výkonnosť letných železničných spojení v Prešovskom kraji	243
Tabuľka 20: Celkový počet prepravených cestujúcich na tratiach TEŽ a OŽ počas letných sezón rokov 2019-2023	243
Tabuľka 21: Vývoj počtu návštevníkov v krajoch SR v rokoch 2018-2023	243
Tabuľka 22: Vývoj počtu návštevníkov v okresoch Prešovského kraja v rokoch 2018-2023	244
Tabuľka 23: Ukazovatele pre vytvorenie klastrov zahraničných zdrojových trhov	244
Tabuľka 24: Celkový počet zahraničných návštevníkov v Prešovskom kraji za obdobie 2017-2023 vo vybraných 23 krajinách, ktoré boli použité v klastrovaní podľa SLOVAKIA TRAVEL	245
Tabuľka 25: Celkový počet zahraničných návštevníkov v Prešovskom kraji za obdobie 2017-2023 vrátane krajín, ktoré neboli zaradené do klastrovania podľa SLOVAKIA TRAVEL	245
Tabuľka 26: Trendy a profil návštevníka krajín prioritizovaných trhov podľa CzechTourism	247
Tabuľka 27: Prehľad spolupráce okresných miest Prešovského kraja s partnerskými mestami	248
Tabuľka 28: Oblasti spolupráce OOCR so školami	249
Tabuľka 29: Oblasti spolupráce KOOCR so školami	249
Tabuľka 30: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 1: financovanie	249
Tabuľka 31: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 2: komunikácia a marketing	251
Tabuľka 32: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 3: zber dát	254
Tabuľka 33: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 4: sieťovanie a partnerstvá	256
Tabuľka 34: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 5: legislatíva	259
Tabuľka 35: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 6: personálna podpora	262
Tabuľka 36: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 7: vzdelávanie	263
Tabuľka 37: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 8: koordinačná a metodická činnosť	265
Tabuľka 38: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 9: strategické plánovanie	267
Tabuľka 39: Definované povinnosti podporovanej pracovnej pozície destinačného manažéra v zmysle zmluvy o refundácii mzdových nákladov medzi KOOCR a OOCR	268
Tabuľka 40: Požadované kompetencie destinačného manažéra podľa OOCR	268
Tabuľka 41: Špecifikované kompetencie destinačného manažéra vyplývajúce z kompetenčnej matice OOCR	269
Tabuľka 42: Vyhodnotenie korelačnej analýzy	269
Tabuľka 43: Charakteristika kategórií obcí podľa multikriteriálnej analýzy atraktívnosti pre rozvoj cestovného ruchu	271
Tabuľka 44: Karta POI	274

Tabuľka 1: Prehľad strategických dokumentov cestovného ruchu na národnej úrovni

DOKUMENT	CHARAKTERISTIKA
Regionalizácia cestovného ruchu v SR (2005)	- ciele: navrhnuť regióny cestovného ruchu tak, aby pokrývali celé územie SR a zhodnotiť potenciál jednotlivých regiónov pre rozvoj cestovného ruchu a osobitne jeho najvýznamnejších foriem.
Programové vyhlásenie vlády na roky 2023-2027	- prierezový dokument; - z perspektívy cestovného ruchu časť: efektívne a transparentné využívanie fondov EÚ s dôrazom na znižovanie regionálnych rozdielov a rozvoj krajiny.
Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR	- prierezový dokument definuje 28 strategických cieľov TUR pre dosiahnutie dlhodobých priorít odvetví ekonomika, kvalita životného prostredia, využívanie prírodných zdrojov, územný rozvoj, sociálna oblasť a iné.
Národná stratégia cyklickej dopravy a cykloturistiky v SR	- prierezový dokument vydaný v roku 2013 (druhé vydanie v marci 2015) prezentuje rozvoj cykloturistiky ako jednu z významných príležitostí udržateľného rozvoja cestovného ruchu a stanovuje priority a opatrenia rozvoja cykloturistiky a navrhuje jeho finančné nástroje.
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027	- prierezový dokument, ktorý reaguje na ciele a potreby všetkých sektorov podpory v rámci Slovenska a stanovuje základné rámce strategického rozvoja a čerpania financovania v jednotlivých oblastiach.
Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy	- aktualizácia (MŽP SR, 2018) a akčný plán pre jej implementáciu (MŽP SR, 2021); - prierezový dokument, ktorý sa snaží o prepojenie sektorov a všetkých možných dôsledkov zmeny klímy s návrhmi vhodných adaptačných opatrení.
Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030	- skrátené Envirostratégia 2030, prierezový dokument; - schválený uznesením NR SR č. 87/2019, v ktorom sú opatrenia environmentálnej politiky SR zhrnuté do 4 blokov: 1. environmentálna politika v ochrane ovzdušia, vôd a pred rizikovými faktormi, v jadrovej bezpečnosti a odpadovom hospodárstve; 2. environmentálna politika v ochrane prírody a krajiny, územnom rozvoji, ochrane a využívaní horninového prostredia, pôdy a lesa; 3. environmentálna politika v ekonomike; 4. environmentálna politika vo výchove, vzdelávaní, verejnej informovanosti organizácií, riadení a koordinácii starostlivosti o životné prostredie.
Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020	- schválená uznesením NR SR č. 379/2013; - stanovila tri skupiny opatrení: zabezpečenie kvality poskytovaných služieb a produktov cestovného ruchu; prijatie prorastových opatrení a cielený a systematický marketing cestovného ruchu.
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (nové znenie)	- skrátené Slovensko 2030 – nové znenie (z decembra 2020); schválené uznesením NR SR č. 41/2021; - vznik podmienený prístupím SR k Agende 2030 pre udržateľný rozvoj OSN v SR; - základný implementačný dokument plnenia národných priorít Agendy 2030; - plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR; priority a ciele ďalej rozpracované v Národnom investičnom pláne, odvetvových stratégiách jednotlivých orgánov ústrednej štátnej správy, v plánoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, miest a obcí; zároveň premietnuté do prípravy nového programového obdobia pre čerpanie eurofondov na roky 2021 – 2027.

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 2: Ostatné dokumenty cestovného ruchu na národnej úrovni

DOKUMENT	CHARAKTERISTIKA
Mapovacia štúdia cestovného ruchu Slovenska (2021)	- ustanovuje zásady udržateľného ďalšieho rozvoja SR; - usmernenie pre politické rozhodnutia na všetkých úrovniach, ako aj pre programovanie štátnych zdrojov na najbližšie obdobie na SR.
Predpoklady a možnosti využitia potenciálu cestovného ruchu v podmienkach miest, obcí a regiónov Slovenska (2021)	- analýza súčasnej situácie v cestovnom ruchu z pohľadu miest a obcí a možností využitia jeho potenciálu; - dopady ekonomických, legislatívnych nástrojov, vplyv na rozpočty a život v mestách a obciach, zamestnanosť a miestny rozvoj.
Analýzy a návrhy k prírodnému a udržateľnému turizmu na príkladoch piatich území Slovenska 2022	- kľúčové informácie, poznatky, analýzy, súvislosti, návrhy a príklady týkajúce sa prírodného a udržateľného cestovného ruchu.
Koncept prírodného turizmu v slovenských podmienkach (2019)	- zadenovanie rámcov a princípov prírodného turizmu v slovenských podmienkach.

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 3: Súhrn pripravovaných dokumentov na národnej úrovni

OBSTARÁVATEĽ DOKUMENTU	NÁZOV DOKUMENTU
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Stratégia udržateľného rozvoja cestovného ruchu do roku 2035
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Legislatívny návrh vzniku Fondu na podporu cestovného ruchu
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Novela zákona o podpore cestovného ruchu
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Konceptia podpory vzdelávania v cestovnom ruchu
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Pasportizácia atrakcií cestovného ruchu
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Podpora incomingového cestovného ruchu
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Revízia možnosti využitia EU fondov a plánu obnovy ako možnosti dodatočného financovania CR
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Hrady/zámky a prepojenie na Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo životného prostredia SR
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	Stratégia športu do roku 2035
Ministerstvo životného prostredia SR	Návrh koncepcie environmentálnej výchovy a kampane zážitkovej envirovýchovy v chránených územiach
Ministerstvo životného prostredia SR	Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 – aktualizácia
Ministerstvo životného prostredia SR	Aktualizácia národnej biodiverzítnej stratégie a akčného plánu (NBSAP) do roku 2030

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 4: Prehľad legislatívy v cestovnom ruchu

-	Zákon č. 91/2010 Z. z. Zákon o podpore cestovného ruchu
-	Zákon č. 543/2020 Z. z. Zákon o ochrane prírody a krajiny
-	Zákon č. 539/2008 Z. z. Zákon o podpore regionálneho rozvoja
-	Zákon č. 309/2014 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
-	Zákon č. 326/2005 Z. z. Zákon o lesoch
-	Zákon č. 274/2009 Z. z. Zákon o poľovníctve
-	Zákon č. 97/2013 Z. z. Zákon o pozemkových spoločnostiach
-	Zákon č. 50/1976 Zb. Zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
-	Zákon č. 170/2018 Z. z. Zákon o zázadoch
-	Zákon č. 1/2014 Z. z. Zákon o organizovaní verejných športových podujatí
-	Zákon č. 49/2002 Z. z. Zákon o ochrane pamiatkového fondu

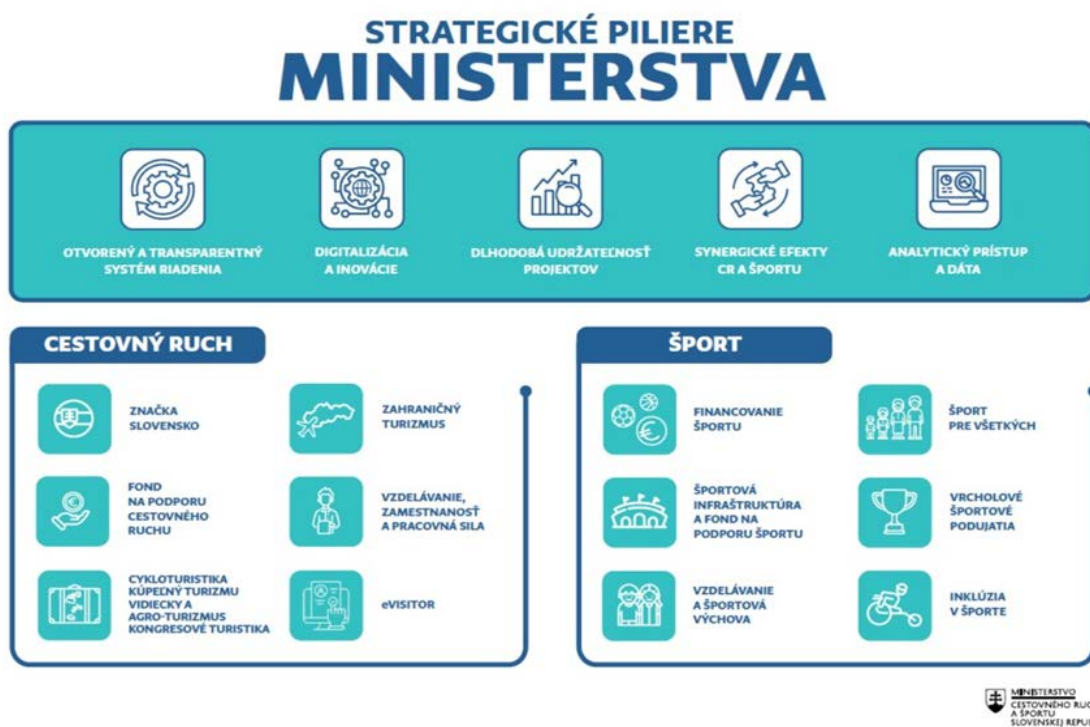
Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Schéma 1: Priority Vlády SR v oblasti cestovného ruchu na roky 2023 – 2027

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky 2023 - 2027

Schéma 2: Strategické piliere Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky

Zdroj: vlastné spracovanie podľa MCRaŠ SR 2023

Tabuľka 5: Prehľad medzirezortnej spolupráce vo vzťahu k cestovnému ruchu

NÁZOV MINISTERSTVA	HLAVNÉ ČINNOSTI MEDZIREZORTNEJ SPOLUPRÁCE
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (MK SR)	Väzba na kultúrne dedičstvo (hmotné, nehmotné, hnutelné, nehmotné), miestnu a regionálnu kultúru, umenie, kultúrnu infraštruktúru, kultúrny priemysel, médiá a iné).
Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (MŠVVaM SR)	Prioritne v oblasti vzdelávania v oblasti CR.
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR)	Problematika hospodárenia, pestovania plodín, chovu zvierat, poľovníctvo, rybolov s využitím aj pre vidiecky turizmus, či agroturizmus.
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR)	Problematika ochrany prírody a krajiny.
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR)	Metodický gestor a dôležitý partner v oblasti regionálneho rozvoja, čerpania štrukturálnych fondov a iné
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR)	Podpora malého a stredného podnikania
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVaEZ SR)	Zahraničné vzťahy, jednotná prezentácia v zahraničí, činnosť slovenských inštitútov
Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (MD SR)	Dopravná infraštruktúra

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Schéma 3: Prehľad kľúčových a doplnkových projektov vo vzťahu k cestovnému ruchu

Integrovaný projektový balík C

Rozvoj dopravnej obslužnosti v
SPR Šariš

Kľúčový projekt C1:

Rozvoj udržateľnej a
integrovanej verejnej dopravy v
SPR Šariš

Doplnkové projekty ku kľúčovému projektu C1:

- **Projekt C1.2.** Zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie ciest II. a III. triedy v nadväznosti na R4, priemyselné parky a strediská CR
- **Projekt C1.3.** Výstavba a modernizácia miestnych komunikácií v nadväznosti na R4, priemyselné parky a strediská CR
- **Projekt C1.4** Podpora cyklo dopravy v SPR Šariš v širšej nadväznosti na R4, priemyselné parky a strediská CR

Integrovaný projektový balík D

Prepojený zelený Spiš

Kľúčový projekt D1:

Rozvoj integrovanej verejnej
dopravy v SPR Spiš

Doplnkové projekty ku kľúčovému projektu D1:

- **Projekt D1.2.** Zlepšenie regionálnej mobility v SPR Spiš prostredníctvom modernizácie ciest II. a III. triedy v nadväznosti na priemyselné parky a strediská CR
- **Projekt D1.3.** Výstavba a modernizácia miestnych komunikácií v SPR Spiš v nadväznosti na priemyselné parky a strediská CR
- **Projekt D1.4** Podpora cyklo dopravy v SPR Spiš

Integrovaný projektový balík F

Integrovaný systém rozvoja
ekologického a kultúrno-
poznávacieho cestovného ruchu
v SPR Horný Zemplín

Kľúčový projekt F1:

Rozvoj rekreačného potenciálu
vodnej nádrže Domaša

Doplnkové projekty k 1. kľúčovému projektu:

- **Projekt F1.1.** Rozvoj kultúrno-poznávacieho turizmu v nadväznosti na destináciu vodnej nádrže Domaša
- **Projekt F1.2.** Optimalizácia nakladania s odpadmi v destinácii Domaša
- **Projekt F1.3.** Prvky zelenej a modrej infraštruktúry v destinácii Domaša

Integrovaný projektový balík F

Integrovaný systém rozvoja
ekologického a kultúrno-
poznávacieho cestovného ruchu
v SPR Horný Zemplín

Kľúčový projekt F2:

Rekreačná viacúčelová trasa
Poloniny trail

Doplnkové projekty k 2. kľúčovému projektu:

- **Projekt F2.1.** Rozvoj environmentálneho a kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu v nadväznosti na Poloniny
- **Projekt F2.2.** Zmierňovanie dopadov zmeny klímy na území SPR Horný Zemplín
- **Projekt F2.3.** Výstavba environmentálnej infraštruktúry pre odvádzanie odpadových vôd v SPR Horný Zemplín (v obciach do 2000 EO)
- **Projekt F2.4.** Prístup k pitnej vode v SPR Horný Zemplín (v obciach do 2000 EO)
- **Projekt F2.5.** Podpora biologickej a krajinskej biodiverzity na Hornom Zemplíne

Integrovaný projektový balík H

Rozvoj cestovného ruchu v SPR
Šariš a Spiš

Kľúčový projekt H1:

Podpora budovania
infraštruktúry cestovného ruchu
so zameraním na šport a voľný
čas

Doplnkové projekty ku kľúčovému projektu H1:

- **Projekt H1.1.** Rozvoj kultúrneho a prírodného turizmu na Spiši
- **Projekt H1.2.** Rozvoj kultúrneho a prírodného turizmu na Šariši

Zdroj: vlastné spracovanie podľa IÚS PSK 2021 – 2027

Tabuľka 6: Pohoria a ich najvyššie vrchy v Prešovskom kraji

P. Č.	POHORIE	NAJVYŠŠÍ VRCH	VÝŠKA V M N. M.	PRÍSTUPNOSŤ PO TURISTICKEJ TRASE
1	Tatry	Gerlachovský štít	2 654	nie
2	Nízke Tatry	Holica*	1 617	nie
3	Levočské vrchy	Čierna hora	1 289	nie
4	Spišská Magura	Repisko	1 259	nie
5	Kozie chrbty	Kozí kameň	1 255	áno
6	Bukovské vrchy	Kremenec	1 208	áno
7	Branisko	Smrekovica	1 200	áno
8	Spišsko-gemerský kras	Javorina*	1 185	nie
9	Čergov	Minčol	1 157	áno
10	Slanské vrchy	Šimonka	1 092	áno
11	Bachureň	Bachureň	1 082	áno
12	Vihorlatské vrchy	Vihorlat	1 076	nie
13	Pieniny	Vysoké skalky	1 050	áno
14	Čierna hora	Roháčka	1 029	áno
15	Ľubovnianska vrchovina	Eliášovka	1 023	áno
16	Busov	Busov	1 002	áno
17	Laborecká vrchovina	Vysoký grúň	905	áno
18	Spišsko-šarišské medzihorie	Hromovec	895	nie
19	Ondavská vrchovina	Smilniansky vrch	749	nie
20	Šarišská vrchovina	Za horou	717	nie

Zdroj: vlastné spracovanie podľa mapy.cz, 2024

Tabuľka 7: Charakteristika klimatických oblastí a okrskov v Prešovskom kraji

KLIMATICKÁ OBLASŤ	CHARAKTERISTIKA OBLASTI	KLIMATICKÝ OKRSOK	CHARAKTERISTIKA OKRSKU
C - Chladná	júl < 16 °C	C1 - mierne chladný	júl ≥ 12 °C až < 16 °C
		C2 - chladný horský	júl ≥ 10 °C až < 12 °C
		C3 - studený horský	júl < 10 °C
M - Miere teplá	júl ≥ 16 °C, do 50 LD za rok	M2 - mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, dolinový/kotlinový	január ≤ -5 °C, júl ≥ 16 °C, LD < 50, lz = 0 až 60
		M3 - mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový	júl ≥ 16 °C, LD < 50, lz = 0 až 60 (okolo 500 m n.m.)
		M5 - mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový	január ≤ -3 °C, júl ≥ 16 °C, LD < 50, lz = 60 až 120
		M6 - mierne teplý, vlhký, vrchovinový	júl ≥ 16 °C, LD < 50, lz = 60 až 120 (prevažne nad 500 m n.m.)
		M7 - mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	júl ≥ 16 °C, LD < 50, lz ≥ 120 (prevažne nad 500 m n.m.)
T - Teplá	viac ako 50 LD za rok	T5 - teplý, mierne suchý, s chladnou zimou	január ≤ -3 °C
		T7 - teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou	január ≤ -3 °C

Pozn.: LD – letné dni

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Atlas krajiny SR, 2002

Tabuľka 8: Rok vyhlásenia a výmera NP a CHKO v Prešovskom kraji podľa jednotlivých okresov v roku 2023

NÁZOV ÚZEMIA	ROK VYHLÁSENIA/ AKTUALIZÁCIE	VÝMERA V HA			VÝMERA V OKRESOCH	
		CELKOVÁ	OCHRANNÉ PÁSMO	V PSK	PSK V HA	
NP Nízke Tatry	1978/1997	72 843	110 162	5 736	Poprad	5 736
Pieninský NP	1967/1997	3 749	22 444	3 749	Kežmarok	438
					Stará Ľubovňa	3 312
NP Poloniny	1997	29 805	10 973	29 805	Snina	29 805
NP Slovenský raj	1964 ako CHKO/1988/2016	19 414	5 475	5 004	Poprad	5 004
Tatranský NP	1948/1987/2003	73 800	30 703	48 818	Poprad	48 818
CHKO Vihorlat						
CHKO Vihorlat	1973/1999	17 485	-	6 577	Snina	2 557
					Humenné	4 020
CHKO Východné Karpaty						
CHKO Východné Karpaty	1977/2002	25 308	-	25 308	Snina	1 645
					Humenné	1 922
					Medzilaborce	13 673
					Stropkov	482
					Svidník	7 584

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠOP SR 2023, Adaptačná stratégia na zmeny klímy PSK 2021

Tabuľka 9: Prehľad maloplošných chránených území v Prešovskom kraji podľa okresov

OKRES	KATEGÓRIA CHRÁNENÉHO ÚZEMIA							
	NPP	PP	NPR	PR	CHA	SÚKROMNÁ PR	OBEČNÉ CHŮ	SPOLU
Poprad	3	3	17+3*	23+1*				50*
Snina		1	7	17				25
Prešov		4	5	11	1		1	22
Vranov nad Topľou		5	1+1*	6	3			16*
Stará Ľubovňa	1	8	1*	1	1		1	13
Bardejov			4+1*	7				12*
Kežmarok		3	1	5+1*				10*
Levoča		4	2	2				8
Humenné		2	3	3				8
Medzilaborce			1	4	2			7
Sabinov		1	1+1*	2		1		6*
Svidník			1	3	1			5
Stropkov					2			2
Spolu	4	31	50	86	10	1	2	184

* Počet chránených území, ktoré zasahujú i do iných okresov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠOP SR, 2023

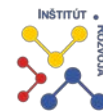
Tabuľka 10: Prehľad chránených vtáčích území v Prešovskom kraji

NÁZOV CHVÚ	VÝMERA V HA	ROK VYHLÁSENIA/AKTUALIZÁCIE
Vihorlatské vrchy	47 893	2003/2010
Slovenský raj	25 240	2010/2011
Laborecká vrchovina	102 814	2009
Nízke Tatry	98 169	2010
Slanské vrchy	60 247	2010
Tatry	54 685	2003/2011
Levočské vrchy	45 598	2010/2012
Bukovské vrchy	40 932	2005/2008
Čergov	35 850	2010/2011

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠOP SR, 2023

Tabuľka 11: Štatistika s detailnou klasifikáciou kultúrneho dedičstva v Prešovskom kraji

DRUH, TYPY KATEGORIZÁCIE	STAV V PREŠOVSKOM KRAJI
Lokality Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO	Mesto Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia Mesto Bardejov a jeho historické jadro Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka (gréckokatolícky chrám v Ladomirovej a v Bodružali, rímskokatolícky kostol v Hervartove pri Bardejove, evanjelický kostol v Kežmarku)
Národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP)	4 556 (najviac meštianskych domov 1034 (22,7%) a kostolov 572 (12, 6%))
Kvalita technického stavu NKP	1 809 pamiatok vo vyhovujúcom stave (39,7%) 1 308 pamiatok v dobrom stave (28,7%) 732 pamiatok v narušenom stave (16,1%) 143 pamiatok v dezolátnom stave 139 pamiatok v štádiu reštaurovania 425 pamiatok iného typu (fyzicky zanikli, obnovou stratili pamiatkovú hodnotu, nemajú uvedený stav, bez prezentácie stavu)
Najväčší podiel NKP podľa okresov	879 Levoča (19,3%) 851 Kežmarok (18,7%) 638 Prešov (14%)
Najmenší podiel NKP podľa okresov	90 Stropkov (2%) 88 Snina (1,9%) 61 Medzilaborce (1,3%)
Obce s najvyšším počtom NKP	400 Levoča 392 Prešov 337 Osturňa 301 Kežmarok
Obce bez NKP	91 obcí (okres Humenné 17 obcí, okres Bardejov 14 obcí, okres Prešov 14 obcí), okres Stará Ľubovňa 8 zo 44 obcí, okres Poprad 1 z 29 obcí)
Okres s najvyšším podielom NKP v obciach	Okres Levoča (každá z 33 obcí aspoň 1 pamiatka v zozname NKP)
Počet pamiatkových rezervácií	9
Mestské pamiatkové rezervácie	Pamiatková rezervácia Bardejov (UNESCO) Pamiatková rezervácia Kežmarok Pamiatková rezervácia Levoča (UNESCO) Pamiatková rezervácia Spišská Sobota

	Pamiatková rezervácia Prešov Pamiatková rezervácia Spišská Kapitula (UNESCO) Pamiatková rezervácia Podolíneč
Pamiatkové rezervácie ľudovej architektúry	Pamiatková rezervácia Osturňa Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Ždiar
Počet pamiatkových zón	13
Typy pamiatkových zón	Mestské: Pamiatková zóna Hanušovce nad Topľou, Pamiatková zóna Hniezdne, Pamiatková zóna Ľubica, Pamiatková zóna Sabinov, Pamiatková zóna Spišská Belá, Pamiatková zóna Spišské Podhradie, Pamiatková zóna Stará Ľubovňa, Pamiatková zóna Vrbov Vidiecke: Pamiatková zóna Lipovce – Lačnov, Pamiatková zóna Nižné Repaše, Pamiatková zóna Torysky Špeciálne: Pamiatková zóna Soľná baňa (Prešov), Pamiatková zóna Vysoké Tatry-Tatranská Lomnica
Počet hradov a zrúcanín hradov	17
Klasifikácia hradov a zrúcanín	Zachovalé hrady s expozíciami: Kežmarský hrad, Ľubovniansky hrad Zrúcaniny hradov: hrad Brekov, hrad Čičva, Holumnický hrad, Kapušiansky hrad, hrad Plaveč, Šarišský hrad, hrad Zborov Ruiny hradov: hrádok Bodoň (severne od obce Tuhrina), Hanigovský hrad, Jasenovský hrad, Lipovský hrad, Medziansky hrádok, Šebešský hrad (nad obcou Podhradík), Zbojnický hrad (nad obcou Ruská Nová Ves), Kamenický hrad
Najvýznamnejšie zámky, kaštiele, kúrie	kúria v Koprivnici, klasicistický kaštieľ v Marhani, barokový kaštieľ v Raslaviciach (kláštor sv. Jozefa), kaštieľ (zámok) v Humennom (Vihorlatské múzeum), Kaštieľ Strážky (Múzeum umenia), kaštieľ v Bijacovciach, kaštieľ vo Finticiach, kaštieľ v Nižnej Šebastovej, kaštieľ v Petrovanoch, kaštieľ v Terni, kúria a kaštieľ v Jarovniciach, kaštiele v Pečovskej Novej Vsi, kaštieľ v Rožkovanoch, kaštieľ v Šarišských Dravcoch, kaštieľ v Šarišských Michaľanoch, kaštieľ v Uzovciach, kaštieľ v Snine (Múzeum a galéria), kaštieľ v Stropkove (Krajské múzeum), kaštieľ v Giraltovcich, kaštieľ v Želmanovciach, kaštiele v Hanušovciach nad Topľou (Krajské múzeum), kaštieľ v Majerovciach
Najvýznamnejšie technické pamiatky	Solivar v Prešove, Dubnícke opáľové bane pri Červenici v Slanských vrchoch, lanovka z Tatranskej Lomnice na Lomnický štít, Observatórium na Lomnickom štíte
Najvýznamnejšie vojnové pamiatky	Vojenské cintoríny z 1. sv. vojny: najväčší v obci Veľkrop v okrese Stropkov, kde je pochovaných 8 662 vojakov, v obciach Becherov, Zborov, Stebník (okres Bardejov), Hunkovce, Mlynárovce, Bodružal, Svidník (okres Svidník), Čabalovce, Čabiny, Krásny Brod (okres Medzilaborce), Kolbasov (okres Snina), v Humennom, v obci Osadné (okres Snina) sa pod pravoslávny chrám nachádza krypta s 1 025 vojakmi Pamiatky 2. sv. vojny: pamiatky v priestore

	Duklianskeho bojiska v okrese Svidník (Vyšný Komárnik, Kapišová, Kružlová, Nižná Pisaná, Svidník)
Počet drevených sakrálnych stavieb	47
Typ sakrálnej pamiatky a lokalita	<p>Drevené chrámy a kostoly: 5 z nich sa nachádza v expozíciách ľudovej architektúry – skanzenoch v Bardejovských kúpeľoch (2 chrámy), v Starej Ľubovni, Humennom a Svidníku</p> <p>Počet podľa religióznej príslušnosti: gréckokatolícke (34), rímskokatolícke (7, Starý Smokovec, Dolný Smokovec, Tatranská Kotlina, Tatranská Javorina, Malá Franková, Hervartov, Hraničné), pravoslávne (Hutka, Krajné Čierne, Medvedie, Ruský Potok, Varadka), a 1 evanjelický (Kežmarok)</p> <p>Kláštory a zručaniny kláštorov: kláštor minoritov v Levoči, kláštor piaristov v Podolínci, kláštor kartuziánov v Červenom Kláštore, ako aj zručanina monastyrabaziliánov v Krásnom Brode, Spišská Kapitula – komplex cirkevných budov a katedrály Pútnické miesta: Levoča, Gaboltov, Ľutina a Litmanová</p>

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 12: Zoznam skanzenov, archeoparkov, geoparkov, miniskanzenov v Prešovskom kraji

TYP MÚZEA	LOKALIZÁCIA V PREŠOVSKOM KRAJI
Skanzeny	<ul style="list-style-type: none"> • Múzeum ľudovej architektúry v Bardejovských kúpeľoch - Šarišské múzeum v Bardejove • Skanzen pod hradom Ľubovňa - Ľubovnianske múzeum - hrad v Starej Ľubovni • Expozícia ľudovej architektúry a bývania – Vihorlatské múzeum v Humennom • Skanzen Svidník – Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku
Archeoparky, geoparky, miniskanzeny	<ul style="list-style-type: none"> • Archeopark živá archeológia Hanušovce nad Topľou – Krajské múzeum v Prešove, Hanušovce nad Topľou, (obydlia doby kamennej, bronzovej, železnej a slovanského obdobia) • Archeopark Veľký Šariš – mesto Veľký Šariš (stredoveký život v podhradí) • Geopark Neandertal – obec Gánovce (nálezisko odliatku lebky HomoNeanderthalensis) • Miniskanzen Ľutina – Pútnické centrum Ľutina (miniskanzen drevených chrámov zo Slovenska a Ukrajiny) • Miniskanzen Medzilaborce – mesto Medzilaborce (miniskanzen replík rusínskych domov z okolitých dedín) • Miniskanzen Ulič – obec Ulič (repliky drevených chrámov z regiónu)

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 13: Prehľad významných folklórnych súborov na území Prešovského kraja

TYP KULTÚRNO – SPOLOČENSKEJ INŠTITÚCIE	NÁZOV
Folklórny súbor	Folklórny súbor Čerhovčan, Bardejov Folklórny súbor Topľan, Giraltovce Folklórny súbor Vargovčan, Hanušovce nad Topľou

	Folklórny súbor Chemlon, Humenné Folklórny súbor Kapušančan, Kapušany Folklórny súbor Magura, Kežmarok Folklórny súbor Levočan, Levoča Folklórny súbor Vagonár, Poprad Folklórny súbor Šarišan, Prešov Folklórny súbor Dúbrava, Prešov Folklórny súbor Rozmarija, Prešov Folklórny súbor Karpaťanin, Prešov Folklórny súbor Raslavičan, Raslavice Folklórny súbor Sabinovčan, Sabinov Folklórny súbor Šiňava, Snina Folklórny súbor Ľubovňan, Stará Ľubovňa Folklórny súbor Makovica, Svidník Folklórny súbor Jánošík, Svit Folklórny súbor Vranovčan, Vranov nad Topľou Folklórny súbor Orgonina, Vranov nad Topľou
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 14: Činnosť podnikov v oblasti „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK-NACE v roku 2024 v Prešovskom kraji

ČINNOSŤ PODĽA KATEGORIZÁCIE SK-NACE	POČET	PODIEL Z CELKOVÉHO POČTU (V %)
Autokempingy,táboriská	6	0,3
Čin.cestov.agentúr	56	2,7
Čin.cestov.kanceláriip	45	2,2
Čin.športových klubov	93	4,5
Činnosti lunaparkov	8	0,4
Dodávka jedál	43	2,1
Fitnesscentrá	25	1,2
Hotelové ubytovanie	153	7,4
Jedálne	219	10,7
Organizovanie kongresov	9	0,4
Ost.jedáľenské služby	92	4,5
Ost.rezervačnésluž.	7	0,3
Ost.športové čin.	103	5,0
Ost.účelové stravovanie	103	5,0
Ost.zábav,voľnočas.čin.	73	3,6
Prevádzka šport.zar.	80	3,9
Služ.týk.sa teles.pohody	107	5,2
Služby pohostinstiev	572	27,8
Turistické ubytovanie	198	9,6
Ubytovanie ost.dočasné	56	2,7
Zar.škol.stravovania	6	0,3
Spolu	2054	100

Zdroj:vlastné spracovanie podľa databáza Finstat, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 15: Veková štruktúra podnikov v odvetví „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK NACE v roku 2024 v Prešovskom kraji

POČET ROKOV FUNGOVANIA	POČET FIRIEM	PODIEL (%)
Do 1 roka - firmy vznikli v roku 2024	78	3,7
1-5 rokov - firmy vznikli v rokoch 2019-2023	607	29,0
5-10 rokov - firmy vznikli v rokoch 2014-2018	493	23,5
10-15 rokov - firmy vznikli v rokoch 2009-2013	446	21,3
15-20 rokov - firmy vznikli v rokoch 2004-2008	259	12,4
20-25 rokov - firmy vznikli v rokoch 1999-2003	107	5,1
Viac ako 25 rokov - firmy vznikli do roku 1998	106	5,1
Spolu	2096	100

Zdroj: vlastné spracovanie podľa databáza Finstat, 2024

Tabuľka 16: Podniky v Prešovskom kraji so ziskom viac ako 500 tis. € v roku 2023 v odvetví „Cestovný ruch a gastro“ podľa kategorizácie SK NACE

NÁZOV PODNIKU	OKRES	ODVETVIE PODNIKANIA (PODĽA SK NACE)	ZISK V ROKU 2023	DRUH VLASTNÍCTVA
OPP - DEVELOPMENT s.r.o.	Prešov	Služby pohostinstiev	1 296 578, €	Súkromné tuzemské
AQUAPARK Poprad, s.r.o.	Poprad	Prevádzka športových zariadení	1 259 985, €	Zahraničné
TATRA HOTEL SLOVAKIA, a.s.	Poprad	Hotelové ubytovanie	1 208 358, €	Súkromné tuzemské
TATRA TRADING INTERNATIONAL s.r.o.	Poprad	Prenájom vlast. nehnuteľ.	1 012 891, €	Medzinárodné - súkromné
V.P. - DUBROVNÍK, s.r.o.	Prešov	Služby pohostinstiev	1 010 781, €	Súkromné tuzemské
Walhalla, s.r.o.	Poprad	Sprostredkov. obch. so šport. tov.	861 641, €	Súkromné tuzemské
GRAND HOTEL BELLEVUE, a.s.	Poprad	Hotelové ubytovanie	789 586, €	Súkromné tuzemské
EUROGASTROP, s. r. o.	Prešov	Jedálne	599 982, €	Súkromné tuzemské
KAFFEX, spoločnosť s ručením obmedzeným	Poprad	Hotelové ubytovanie	591 414, €	Súkromné tuzemské
LONIK, s.r.o.	Poprad	Ostatné účelové stravovanie	552 106, €	Súkromné tuzemské
ŠOVAR, s.r.o.	Prešov	Prevádzka športových zariadení	528 671, €	Súkromné tuzemské

Zdroj: vlastné spracovanie podľa databáza Finstat, 2024

Tabuľka 17: Dostupnosť krajského mesta v časových intervaloch

ČASOVÝ INTERVAL	LOKALITY
0 - 2 hodiny	Územia PSK Územia KSK Územia BBSK Územia ŽSK Prihraničné regióny Poľska Prihraničné regióny Maďarska Prihraničné regióny Ukrajiny
2 – 4 hodiny	Oblasti západného Slovenska Oblasť Moravy Juhovýchodné Poľsko Západná Ukrajina (zakarpatská) Severovýchodné a stredné Maďarsko Budapešť Severozápadné Rumunsko
4 – 8 hodín	Časti Bavorska, Saska, Brandenburska Územie Čiech Takmer celé územie Poľska okrem severných častí pri Baltskom mori Väčšina územia Rakúska Slovinsko Chorvátsko Južné Maďarsko Severná časť Bosny a Hercegoviny Srbsko Severozápadná časť Rumunska Západná Ukrajina Juhozápadná časť Bieloruska

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 18: Výkonnosť letiska Poprad-Tatry

KRAJINA PÔVODU	2019	2020	2022	2023	SPOLU
Kanada	41	10	19	22	92
Česká republika	602	126	333	357	1418
Francúzsko	100	33	37	54	224
Veľká Británia	11907	3722	5811	7736	29176
Ostatné krajiny	1782	289	1528	345	3944
Holandsko	51	26	20	20	117
Poľsko	3441	496	561	1049	5547
Rumunsko	0	0	63	45	108
Rusko	12	3	14	17	46
Slovensko	38671	7788	21371	28886	96716
Spojené Štáty	203	33	38	44	318

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Letisko Poprad-Tatry, 2024

Tabuľka 19: Výkonnosť letných železničných spojení v Prešovskom kraji

LETNÉ SPOJENIA					
ROK	LINKA	POČET VLAKOV / ZA DEŇ (POČAS VÍKENDOV)	KAPACITA SÚPRAVY NA SEDENIE	CELKOVÝ POČET PREPRAVENÝCH CESTUJÚCICH	SPOLU
2019	Medzilaborce - Lupkow	4	134	2566	8465
	Poprad-Tatry – Muszyna	4	110	5899	
2020	Prešov - Stará Ľubovňa	4	266 - 372	2527	6619
	Medzilaborce - Lupkow	4	134	1637	
	Poprad-Tatry – Muszyna	4	110	2455	
2021	Prešov - Stará Ľubovňa	4	177	3 934	9 246
	Prešov - Stakčín	2	190	801	
	Medzilaborce - Lupkow	4	134	764	
	Poprad-Tatry – Muszyna	4	83	3 747	
2022	Košice - Stará Ľubovňa	5	177	12 146	31 722
	Prešov - Stakčín	4	120 - 160	6 012	
	Košice - Bardejov	2	177	2 661	
	Medzilaborce - Lupkow	4	134	1 601	
	Poprad-Tatry – Muszyna	4	83	9 302	
2023	Košice - Stará Ľubovňa	4	177	11 965	29 504
	Prešov - Stakčín	4	177	2 677	
	Košice - Bardejov	2	177	1 610	
	Medzilaborce - Lupkow	4	134	1 735	
	Poprad-Tatry – Muszyna	4	83	11 517	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŽSSR, 2024

Tabuľka 20: Celkový počet prepravených cestujúcich na tratiach TEŽ a OŽ počas letných sezón rokov 2019-2023

CELKOVÝ POČET PREPRAVENÝCH CESTUJÚCICH NA TRATIACH TEŽ A OŽ					
ROK	JÚN	JÚL	AUGUST	SEPTEMBER	SPOLU JÚN-SEPTEMBER
2019	331 282	513 455	562 464	347 381	1 754 582
2020	167 563	407 745	402 903	272 506	1 250 716
2021	190 403	380 783	416 523	280 278	1 267 987
2022	319 917	490 432	536 515	319 676	1 666 540
2023	330 293	562 734	551 987	417 022	1 862 036

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŽSSR, 2024

Tabuľka 21: Vývoj počtu návštevníkov v krajoch SR v rokoch 2018-2023

KRAJ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bratislavský kraj	1 460 130	1 586 354	500 467	477 897	1 090 352	1 341 851
Žilinský kraj	1 119 677	1 315 559	815 868	632 827	1 087 373	1 302 828
Prešovský kraj	932 121	1 108 313	654 554	526 785	888 970	1 039 875
Banskobystrický kraj	627 660	743 807	418 553	347 569	546 690	625 769

Košický kraj	386 088	456 493	226 522	199 168	357 155	400 462
Trnavský kraj	365 027	433 061	212 772	213 909	329 067	385 996
Trenčiansky kraj	370 034	419 774	200 811	180 141	291 653	339 728
Nitriansky kraj	335 670	369 573	180 460	146 291	240 368	289 770
Slovenská republika	5 596 407	6 432 934	3 210 007	2 724 587	4 831 628	5 726 279

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠÚSR [cr3804mr], 2024

Tabuľka 22: Vývoj počtu návštevníkov v okresoch Prešovského kraja v rokoch 2018-2023

OKRES	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bardejov	51 014	58 087	D	D	45 618	48 373
Humenné	21 989	21 527	D	D	15 825	D
Kežmarok	88 290	109 642	72 598	58 669	93 952	106 525
Levoča	17 602	21 790	11 079	8 007	11 332	12 261
Medzilaborce	D	D	D	D	D	D
Poprad	612 181	735 966	D	350 126	609 747	722 824
Prešov	58 671	64 370	27 946	24 243	41 927	51 460
Sabinov	9 773	11 585	D	D	3 344	4 964
Snina	5 196	4 825	5 527	D	4 952	5 979
Stará Ľubovňa	39 037	45 020	25 680	D	32 670	32 938
Stropkov	D	4 362 (u)	D	D	D	D
Svidník	4 687	D	D	4 228	7 266	8 886
Vranov nad Topľou	19 864	24 890	D	12 301	18 964	22 906
Prešovský kraj	932 121	1 108 313	654 554	526 785	888 970	1 039 875

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠÚSR [cr3804mr], 2024

Tabuľka 23: Ukazovatele pre vytvorenie klastrov zahraničných zdrojových trhov

KATEGÓRIA UKAZOVATEĽOV	UKAZOVATELE
Všeobecné štatistické ukazovatele v oblasti cestovného ruchu	Počet prenocovaní Priemerné výdavky na 1 návštevníka a 1 deň v EUR Priemerné výdavky na 1 návštevníka a pobyt v EUR Počet návštevníkov Dĺžka pobytu
Dopravná dostupnosť	Priame letecké spojenia Osobná doprava Autobusová doprava Vlaková doprava Geografická blízkosť (z geogr. stredu Sk do stredu krajiny)
Potenciál	HDP na obyvateľa v USD Počet obyvateľov Dovolenkový fond (platená ročná dovolenka v dňoch) Záujem o jednotlivé zdrojové trhy v OOCR a KOCC Záujem o cestovanie (% populácie podieľajúce sa na CR) Návštevnosť konkurenčných krajín v rámci V4 Slováci žijúci v zahraničí Zahraniční VŠ študenti na Slovensku Priame zahraničné investície v SR (v tis. EUR) Hodnota za peniaze (v EUR)

Podmienky vstupu	Bezvízový styk so SR Mena
Mimoriadny dôvod	Nové investície, nové letecké spojenie, mimoriadna udalosť napr. olympiáda a pod

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Slovakia Travel, 2024

Tabuľka 24: Celkový počet zahraničných návštevníkov v Prešovskom kraji za obdobie 2017-2023 vo vybraných 23 krajinách, ktoré boli použité v klastrovaní podľa SLOVAKIA TRAVEL

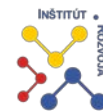
PORADIE	KRAJINA	NÁVŠTEVNÍCI SPOLU 2017-2023	KLASTER PODĽA SLOVAKIA TRAVEL	POTENCIÁLNY KLASTER PRI PRIORIZÁCIÍ V PSK
1	Česká republika	651563	1. klaster	1. klaster
2	Poľsko	281752	1. klaster	1. klaster
3	Maďarsko	106820*	1. klaster	1. klaster
4	Nemecko	69045*	1. klaster	1. klaster
5	Litva	29446*	3. klaster	2. klaster
6	Izrael	29252*	2. klaster	2. klaster
7	Spojené kráľovstvo	25360	2. klaster	2. klaster
8	Rakúsko	23977*	1. klaster	2. klaster
9	Rumunsko	16726	4. klaster	3. klaster
10	Taliansko	13008*	4. klaster	3. klaster
11	Lotyšsko	12502*	3. klaster	3. klaster
12	Francúzsko	11413*	4. klaster	3. klaster
13	Holandsko	9711*	4. klaster	3. klaster
14	Belgicko	8194	4. klaster	4. klaster
15	Španielsko	8104	4. klaster	4. klaster
16	Švajčiarsko	7267*	4. klaster	4. klaster
17	Estónsko	5714*	3. klaster	4. klaster
18	Švédsko	4350	2. klaster	4. klaster
19	Dánsko	4092*	3. klaster	4. klaster
20	Fínsko	3181*	2. klaster	4. klaster
21	Írsko	3067	2. klaster	4. klaster
22	Nórsko	2607*	3. klaster	4. klaster
23	Luxembursko	391	4. klaster	4. klaster

* - údaj nie je kompletný, pretože počet návštevníkov z tejto krajiny bol podľa ŠÚSR aspoň v jednom z rokov v období 2017-2024 označený ako dôverný

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠÚSR [cr3804mr], 2024

Tabuľka 25: Celkový počet zahraničných návštevníkov v Prešovskom kraji za obdobie 2017-2023 vrátane krajín, ktoré neboli zaradené do klastrovania podľa SLOVAKIA TRAVEL

PORADIE	KRAJINA	NÁVŠTEVNÍCI SPOLU 2017-2023	KLASTER PODĽA SLOVAKIA TRAVEL	POTENCIÁLNY KLASTER PRI PRIORIZÁCIÍ V PSK
1	Česká republika	651 563	1. klaster	1. klaster
2	Poľsko	281 752	1. klaster	1. klaster
3	Maďarsko	106 820*	1. klaster	1. klaster
4	Ukrajina	72 643		1. klaster
5	Nemecko	69 045*	1. klaster	1. klaster

6	Litva	29 446*	3. klaster	2. klaster
7	Izrael	29 252*	2. klaster	2. klaster
8	Spojené kráľovstvo	25 360	2. klaster	2. klaster
9	Rakúsko	23 977*	1. klaster	2. klaster
10	Rusko	18 021		3. klaster
11	Spojené štáty americké	16 962*		3. klaster
12	Rumunsko	16 726	4. klaster	3. klaster
13	Južná Kórea	15 060		3. klaster
14	Taliansko	13 008*	4. klaster	4. klaster
15	Lotyšsko	12 502*	3. klaster	4. klaster
16	Francúzsko	11 413*	4. klaster	4. klaster
17	Holandsko	9 711*	4. klaster	4. klaster
18	Bielorusko	8 828*		
19	Belgicko	8 194	4. klaster	
20	Španielsko	8 104	4. klaster	
21	Švajčiarsko	7 267*	4. klaster	
22	Slovinsko	5 753*		
23	Estónsko	5 714*	3. klaster	
24	Švédsko	4 350	2. klaster	
25	Čínska ľudová republika	4 272*		
26	Dánsko	4 092*	3. klaster	
27	Srbsko	4 006		
28	Austrália	3 720*		
29	Chorvátsko	3 428*		
30	Kanada	3 275*		
31	Fínsko	3 181*	2. klaster	
32	Írsko	3 067	2. klaster	
33	Nórsko	2 607*	3. klaster	
34	Japonsko	2 449*		
35	Bulharsko	2 402		
36	Taiwan	1 753*		
37	India	1 544		
38	Portugalsko	1 425*		
39	Turecko	1 422*		
40	Grécko	1 310		

* - údaj nie je kompletný, pretože počet návštevníkov z tejto krajiny bol podľa ŠÚSR aspoň v jednom z rokov v období 2017-2024 označený ako dôverný

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠÚSR [cr3804mr], 2024

Tabuľka 26: Trendy a profil návštevníka krajín prioritizovaných trhov podľa CzechTourism

ČÍSLO KLASTRA	KRAJINA	TRENDY A PROFIL
1.	Poľsko	Kultúrne špecifiká: bezprostrednosť, emocionálnosť, pragmatickosť, priame a úprimné jednanie, silná národná hrdosť, záujem o exotickosť, výnimočnosť, dynamiku spojenú s dobrým jedlom, mladší cestovatelia, skupinové aktivity, vidiecke festivaly, kultúrne akcie s tancom a živou hudbou Trendy: glamping, ekologicky šetrný turizmus, gastroturizmus s lokálnymi špecialitami a reštauráciami, dovolenka v obytných vozoch, rezervácie cez booking. Com, auto, počas dovolenky konkrétne aktivity
1.	Nemecko	Kultúrne špecifiká: vysoké výdaje na dovolenku, dôraz na sprievodné tlačové materiály a ich dostupnosť v nemeckom jazyku, nemecký hovoriaci personál, férovosť, dodržiavanie pravidiel, nespokojnosť znamená reklamáciu, online organizácia dovolenky, konzultácia komplikovanejšej rezervácie (kúpele), udržateľnosť (elektromobilita, verejná doprava, ochrana ŽP) Trendy: autentický turizmus s vlastným tempom spoznávania kultúry, históriu, rešpekt k miestnym obyvateľom, prírode, zvýšený záujem o zdravotné pobyty (kúpeľná liečba, wellness s aktívnym pohybom), prístupnosť pre postihnutých, religiózne minority, sexuálne orientácie, single dovolenka (yogovéretreat pobyty, vianočné, silvestrovské pobyty), Allinclusive dovolenky
2.	Spojené kráľovstvo	Kultúrne špecifiká: náročnosť na vynaložené peniaze, očakávaná vysoká úroveň kvality, konzervatívnosť, formálnosť, tradície, stabilita, významný hráč v kreatívnom priemysle Trendy: neznáme destinácie s bohatými kultúrnymi zážitkami, historická a zaujímavá gastronómia s cenovou dostupnosťou Turista cestovateľ – mladší, pobyt v meste kombinovaný s plážami s kultúrnym a spoločenským vyžitím Atraktivity vyhľadávanej krajiny: kultúra, história, architektúra, gastronómia, pívna kultúra (konkurencia ČR ako cenovo dostupná cesta „stag do s, rozlúčka so slobodou)
2.	Rakúsko	Kultúrne špecifiká: obchodné partnerstvá profesionálne, dôverné, kvalitné medziľudské vzťahy, vysoké nároky na kvalitu produktov a služieb, dôležité kritérium pomer cena/kvalita, udržateľnosť dopravy (vlak), gurmánstvo a regionálna gastrokultúra z čerstvých regionálnych surovín Trendy: earlybird zľavy a lastminute rezervácie, udržateľnosť (doprava vlakom na kratšie vzdialenosti), návšteva prírodných a kultúrnych pamiatok, kúpeľov, aktívny turizmus (cyklo, peší turizmus)
3.	Taliansko	Kultúrne špecifiká: extrovertnosť, emocionalita, vášeň v sociálnych interakciách, food-travelleri, gastronomické zážitky, objavitelia lokálnych kuchýň a jedla ako kultúrnej spojnice pre posilnenie rodinných väzieb a tradícií (rodinné stretnutia, sviatky, spoločné jedlá vrchol spoločenského života) Trendy: nepreplnené novo objavované lokality, ekologicky šetrné ubytovanie, udržateľné cestovanie, zážitkové cestovanie do miestnych kultúr a objavovanie lokálnej gastronómie, individuálny turizmus (dobré internetové spojenie s destináciou), cieľ kultúra, gastronómia, mladší pláž, voľnočasové aktivity Trendy: autentickosť, zážitky, udržateľnosť
3.	Francúzsko	Kultúrne špecifiká: individualizmus, dôraz na istotu, pôžitkárstvo, jazyková bariéra, kultúrne témy a originálna

		národná gastronómia, nové miesta so zaujímavým programom a aktivitami, zaujímavosť dôležitejšia ako nízka cena Trendy: ekologicky zodpovedné cestovanie, rešpekt k ŽP, nové miesta a autenticnosť, miestne zážitky, autentická kuchyňa, kultúrne interakcie, „Revengetravel“ - túžba kompenzovať stratený čas a cestovať čo najčastejšie, well-being (omladzovacie kúry, sylvoterapia - lesné kúpele, kurzy jógy a meditácie)
3.	Holandsko	Kultúrne špecifiká: trpezlivosť, multikultúrna existencia, 12% populácie má 1 rodiča narodeného v zahraničí, dôležitá rola gastronómie, studený obed (sendvič s mliekom), prestávka na kávu 10.30 hod, na čaj 14.30 hod, celodenná večera 18.00, dôraz na výhodnú cenu, šporovlivnosť, nákup so zľavami, platba debetnou kartou Trendy: cestovanie autom, vlakom, nie je tlak na udržateľnosť

Zdroj: vlastné spracovanie podľa CzechTourism, 2024

Tabuľka 27: Prehľad spolupráce okresných miest Prešovského kraja s partnerskými mestami

OKRESNÉ MESTO	PARTNERSKÉ MESTO/MESTÁ
Bardejov	Mogilev (Bielorusko), Kaštela (Chorvátsko), Gorlice (Poľsko), Krynica (Poľsko), Jaslo (Poľsko), Mikulov (Česká republika), Česká Lípa (Česká republika), Molde (Nórsko), Calais (Francúzsko), Zamošč (Poľsko), Ťačevo (Ukrajina), Muszyna (Poľsko), Přerov (Česká republika), Slovenj Gradec (Slovinsko), Sremski Karlovci (Srbsko), Sarospatak (Maďarsko), Suzdal (Rusko), Montemarciano (Taliansko)
Humenné	Třebíč (Česká republika), Sanok (Poľsko), Jaroslaw (Poľsko), Przemysl (Poľsko), Perečín (Ukrajina), Mukačevo (Ukrajina), Mátészalka (Maďarsko), Darney (Francúzsko), Šibenik (Chorvátsko), Vidnoje (Rusko)
Kežmarok	Nowy Targ (Poľsko), Lanškroun (Česká republika), Příbram (Česká republika), Weilburg an der Lahn (Nemecká republika), Hajdúszoboszló (Maďarsko), Kupiškis (Litva), Gliwice (Poľsko), Bochnia (Poľsko), Zgierz (Poľsko), Lesneven (Francúzsko)
Levoča	Litomyšl (Česká republika), Stary Sacz (Poľsko), Kalwaria Zebrzydowska (Poľsko), Kesthely (Maďarsko), Lancut (Poľsko)
Medzilaborce	Kozienice (Poľsko), Náměšť nad Oslavou (Česká republika)
Poprad	Omiš (Chorvátsko), Sarvaš (Maďarsko), Tchaj-an (Čína), Ústí nad Orlicí (Česko), Zakopané (Poľsko), Zwijndrecht (Holandsko)
Prešov	Brugherio (Taliansko), Gabrovo (Bulharsko), Keratsini (Grécko), La Courneuve (Francúzsko), Mukačevo (Ukrajina), Nowy Sacz (Poľsko), Nyíregyháza (Maďarsko), Pittsburgh (USA), Praha 10 (Česká republika), Remscheid (Nemecko), Rishon LeZion (Izrael)
Sabinov	Çubuk (Turecko), Kenderes (Maďarsko), Siedlce (Poľsko), Soběslav (Česko)
Snina	Lesko (Poľsko), Boguchwała (Poľsko), Kańczuga (Poľsko), Okres Rzeszów (Poľsko), Chust (Ukrajina), Kremenčuk (Ukrajina), Tokaj (Maďarsko), Mestská časť Praha 14 (Česká republika), Obec Žarošice (Česká republika), Serefihisar (Turecko)
Stará Ľubovňa	Báčsky Petrovec (Srbsko), Biograd na Moru (Chorvátsko), Nowy Sacz (Poľsko), Svaliava (Ukrajina), Balčík (Bulharsko), North Augusta (USA), Poľaniec (Poľsko), Vsetín (Česká republika), Alesd – Bihor (Rumunsko)
Stropkov	Bílina (Česká republika), Ropczyce (Poľsko), Biłgoraj (Poľsko), Korczyn (Poľsko), Nowovolynsk (Ukrajina)
Svidník	Chrudim (Česká republika), Powiat Sanocki (Poľsko), Swidnik (Poľsko), Jaroslaw (Poľsko), Rachov (Ukrajina), Vrbas (Srbsko), Kriva Palanka (Macedónsko), Strzyżów (Poľsko)
Vranov nad Topľou	Bystřice na Pernštejnem (Česká republika), Dynów (Poľsko), Vinogradov (Ukrajina), Mád (Maďarsko)

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 28: Oblasť spolupráce OOCR so školami

STUPEŇ VZDELÁVANIA	OBLASŤ SPOLUPRÁCE S OOCR
Stredné školy	nepovinná prax zapájanie do prezentačných aktivít sprievodcovská činnosť prax v informačnej agentúre
Vysoké školy/univerzity	vypracovanie stratégií rozvoja cestovného ruchu vyplňovanie dotazníkov pre študentov, stážistov a doktorandov; prax študentov workshopy - napr. workshop krízového destinačného manažmentu, workshop udržateľného cestovného ruchu besedy a prednášky so študentami účasť na konferenciách pomoc pri diplomových prácach vedecký výskum - zber dát, dotazníky konzultácie, vzdelávanie.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa dotazníkového prieskumu, 2024

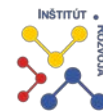
Tabuľka 29: Oblasť spolupráce KOOCR so školami

STUPEŇ VZDELÁVANIA	OBLASŤ SPOLUPRÁCE S KOOCR
Stredné školy	prax študenta z ČR v KOOCR zdieľanie propagačných materiálov pre študentské výmeny ponuka pre stredné školy v rámci "predaja zážitkov" ponuka školských výletov komentovaná prehliadka mesta Prešov so sprievodcom pre študentov Gymnázia J.A. Raymana
Vysoké školy/univerzity	Fakulta manažmentu, Prešov - dr. Šenková: spolupráca pri návrhoch tém pre diplomové práce, spolupráca pri zabezpečovaní absolventskej praxe (výpomoc pri administratívnych činnostiach, korektúry a spracovanie článkov, zverejňovanie na webe) Fakulta masmediálnej komunikácie, Prešov - spolupráca pri praxi študentov, upravovanie článkov v rámci nového webu

Zdroj: štruktúrovaný rozhovor s riaditeľom KOOCR, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 30: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 1: financovanie

OBLASŤ 1: FINANCOVANIE				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	1.1 Financovanie	1.1.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na podporu cestovného ruchu v kraji	1.1.1.1 Zriadenie fondu na podporu CR 1.1.1.2 Zlúčenie príspevku na podporu cestovného ruchu a príspevku na pomoc podnikom 1.1.1.3 Dotácia na	

			<p>podporu realizácie partnerských aktivít OOCR</p> <p>1.1.1.4 Podpora zavádzania nových leteckých spojení</p> <p>1.1.1.5 Investície do verejnej infraštruktúry, jej plánovanie a udržateľnosť (údržba a obnova)</p> <p>1.1.1.6 Zmena systému výberu dane za ubytovanie a zabezpečenie funkčného kontrolného mechanizmu</p>	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	1.2 Financovanie	1.2.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na podporu cestovného ruchu v kraji	<p>1.2.1.1 Značenie a preznačenie cyklotrás v zmysle plánu značenia v PSK, tvorba propagačných aktivít a materiálov, realizácia spätnej väzby návštevníka kraja</p> <p>1.2.1.2 Dotácia mzdy ako podpora rozširovania personálnych kapacít OOCR – pozícia destinačný manažér</p>	
Oblastné organizácie cestovného ruchu	1.3 Financovanie	1.3.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na podporu cestovného ruchu v kraji	1.3.1.1 Poskytovanie informácií o zdrojoch z dotačných schém pre svojich členov	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	1.4 Financovanie	<p>1.4.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na podporu cestovného ruchu v kraji</p> <p>1.4.2. Informovanie o možných formách a zdrojoch čerpania finančných prostriedkov na rozvoj cestovného ruchu</p> <p>1.4.3 Investície do budovania infraštruktúry cestovného ruchu</p>	<p>1.4.1.1 Nastavenie obsahu, mechanizmov a podmienok čerpania externých finančných zdrojov z dotačných schém na podporu cestovného ruchu</p> <p>1.4.1.2 Implementácia projektov na rozvoj cestovného ruchu – zodpovednosť za plánovaciú a strategickú časť</p> <p>1.4.1.3 Vytvorenie transparentnej,</p>	

			<p>cielenej a efektívnej dotačnej schémy pre cestovný ruch v rámci dotačnej schémy PSK</p> <p>1.4.2.2 Informovanie o možných formách finančnej podpory v oblasti cestovného ruchu</p> <p>1.4.3.1 Investície do budovania infraštruktúry cestovného ruchu v súčinnosti s inými odborními ÚPSK</p>	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	1.5 Financovanie	1.5.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na podporu cestovného ruchu v kraji	1.5.1.1 Implementácia projektov na rozvoj cestovného ruchu – zodpovednosť za plánovaciú a strategickú časť	
Samosprávne kraje SR	1.6 Financovanie			
Zahraničie	1.7 Financovanie			
Podporní aktéri*	1.8 Financovanie			

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 31:Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK- oblasť 2: komunikácia a marketing

OBLASŤ 2: KOMUNIKÁCIA A MARKETING				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	2.1 Komunikácia a marketing	2.1.1 Analýza zdrojových trhov 2.1.2 Tvorba vyváženého marketingu	2.1.1.1 Metodika pre tvorbu analýzy zdrojových trhov pre potreby krajskej Koncepcie rozvoja CR 2.1.2.1 Tvorba vyváženého a cieleného marketingu zameraného na všetky regióny zo strany Slovakia Travel	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	2.2 Komunikácia a marketing	2.2.1 Tvorba a realizácia jednotných marketingových a propagačných aktivít 2.2.2 Podpora tvorby a tvorba regionálnych produktov 2.2.3 Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja	2.2.1.1 Marketingové aktivity zamerané na domáci cestovný ruch a prioritné zdrojové trhy zo zahraničia 2.2.1.2 Jednotné dizajn manuály pre drobnú infraštruktúru cestovného ruchu – jednotná vizuálna identita kraja	

		<p>2.2.4 Prepájanie existujúcich produktov</p> <p>2.2.5 Prepájanie aktérov cestovného ruchu pri organizovaní podujatí</p> <p>2.2.6 Využívanie SMART nástrojov v cestovnom ruchu</p>	<p>2.2.2.1 Regionálne produkty cestovného ruchu /eshop/</p> <p>2.2.2.2 Karta návštevníka (aplikácia)</p> <p>2.2.3.1 Materiálno – technické zabezpečenie a distribúcia materiálov súvisiacich so získavaním spätnej väzby návštevníkov kraja</p> <p>2.2.4.1 Zdieľaný katalóg produktov</p> <p>2.2.5.1 Zdieľaný kalendár podujatí</p> <p>2.2.6.1 Smartguide, OutdoorActive, karta výhod ako nástroje pre propagáciu a zber dát</p>	
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	2.3 Komunikácia a marketing	<p>2.3.1 Tvorba a realizácia jednotných marketingových a propagačných aktivít</p> <p>2.3.2 Podpora tvorby a tvorba regionálnych produktov</p> <p>2.3.3 Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja</p> <p>2.3.4 Prepájanie existujúcich produktov</p> <p>2.3.5 Prepájanie aktérov cestovného ruchu pri organizovaní podujatí</p> <p>2.3.6 Využívanie Smart nástrojov v cestovnom ruchu</p>	<p>2.3.1.1 Marketingové aktivity zamerané na domáci cestovný ruch a prioritné zdrojové trhy zo zahraničia</p> <p>2.3.2.1 Regionálne produkty cestovného ruchu</p> <p>2.3.2.2 Podpora tvorby produktov pri zavádzaní karty návštevníka</p> <p>2.3.3.1 Komunikácia s územím, osвета a participácia pri získavaní spätnej väzby návštevníkov kraja</p> <p>2.3.4.1 Napĺňanie zdieľaného katalógu produktov</p> <p>2.3.5.1 Napĺňanie zdieľaného kalendára podujatí</p> <p>2.3.6.1 Smartguide, OutdoorActive, karta</p>	

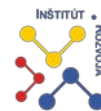
			výhod ako nástroje pre propagáciu a zber dát	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	2.4 Komunikácia a marketing	<p>2.4.1 Nastavenie jednotnej marketingovej komunikácie PSK v oblasti cestovného ruchu</p> <p>2.4.2 Vypracovanie krajskej analýzy zdrojových trhov</p> <p>2.4.3 Tematicko-produktové línie subdestinácií a destinácií cestovného ruchu</p> <p>2.4.4 Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja</p>	<p>2.4.1.1 Pracovné stretnutia s KOOCR a Odd. marketingu PSK</p> <p>2.4.2.1 Vypracovanie analýzy zdrojových trhov pre PSK ako podklad pre cieľný marketing KOOCR a OOCR v zahraničí (incomingová agentúra KOOCR)</p> <p>2.4.3.1 Tvorba tematicko-produktových línií zohľadňujúcich špecifické potreby destinácií a subdestinácií cestovného ruchu</p> <p>2.4.3.2 Systémové a procesné nastavenia karty návštevníka</p> <p>2.4.4.1 Nastavenie systému získavania spätnej väzby návštevníkov kraja</p>	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	2.5 Komunikácia a marketing	<p>2.5.1 Vypracovanie krajskej analýzy zdrojových trhov</p> <p>2.5.2 Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja</p>	<p>2.5.1.1 Vypracovanie analýzy zdrojových trhov pre PSK ako podklad pre cieľný marketing KOOCR a OOCR v zahraničí</p> <p>2.5.2.1 Technická podpora pri získavaní spätnej väzby návštevníkov kraja – tvorba dashboardov a vizualizácia dát</p>	
Samosprávne kraje SR	2.6 Komunikácia a marketing	<p>2.6.1 Tvorba a realizácia jednotných marketingových a propagačných aktivít</p> <p>2.6.2 Podpora tvorby a tvorba regionálnych produktov</p>	<p>2.6.1.1 Spoločný brand a spoločný marketing destinácií a subdestinácií s cezrajovým presahom</p> <p>2.6.2.1 Vytvorené produkty cezrajového presahu v rámci vytvorených destinácií a subdestinácií cestovného ruchu</p>	

Zahraničie	2.7 Komunikácia a marketing			
Podporní aktéri*	2.8 Komunikácia a marketing	Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja u vybraných aktérov cestovného ruchu	Umiestňovanie QR kódov na získavanie spätnej väzby, osвета a motivácia návštevníkov na jej vyplňanie	

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 32: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 3: zber dát

OBLASŤ 3: ZBER DÁT				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	3.1 Zber dát	3.1.1 Zber dát o návštevníkoch 3.1.2 Zber štatistických ukazovateľov cestovného ruchu 3.1.3 Sprístupnenie dát z cestovného ruchu	3.1.1.1 Vytvorenie nástroja na evidenciu návštevníkov a prenocoaní (eVisitor a pod.) 3.1.2.1 Vytvorenie funkčnej štruktúry pre automatizované získavanie dostupných údajov 3.1.3.1 Zabezpečenie prístupnosti dát pre všetky zainteresované subjekty v cestovnom ruchu	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	3.2 Zber dát	3.2.1 Napĺňanie a aktualizovanie databázy atraktivít kraja 3.2.2 Napĺňanie a aktualizovanie databázy lokálnych producentov kraja	3.2.1.1 Databáza atraktivít kraja 3.2.2.1 Databáza lokálnych producentov	Priebežne (úloha stála)
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	3.3 Zber dát	3.3.1 Napĺňanie a aktualizovanie databázy atraktivít kraja 3.3.2 Napĺňanie a aktualizovanie databázy lokálnych producentov kraja 3.3.3 Zber a spracovanie štatistických dát z územia	3.3.1.1 Databáza atraktivít kraja 3.3.2.1 Databáza lokálnych producentov 3.3.3.1 Dataset sledovaných ukazovateľov z územia	Priebežne (úloha stála)
PSK – Oddelenie cestovného ruchu	3.4 Zber dát	3.4.1 Zber dát k atraktivitám kraja (POI) 3.4.2 Zber dát o lokálnych producentoch kraja	3.4.1.1 Zdieľaná databáza atraktivít kraja 3.4.2.1 Zdieľaná databáza lokálnych producentov kraja	

		<p>3.4.3 Zber a spracovanie štatistických dát z územia</p> <p>3.4.4 Nastavenie udržateľného modelu zberu dát od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK</p> <p>3.4.5 Práca s aplikáciou RISK</p>	<p>3.4.3.1 Návrh modelu zberu údajov v rámci územnej pôsobnosti oblastných organizácií cestovného ruchu pre potrebu ich vyhodnocovania v rámci aktualizácie PHRSR PSK, Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v PSK a Národnej stratégie CR</p> <p>3.4.4.1 Zber a vyhodnocovanie údajov od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK pre potreby Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v PSK</p> <p>3.4.5.1 Prioritizácia projektových námetov ako podklad pre schvaľovací proces v Rade partnerstva / Tvorba datasetov projektových námetov podľa vybraných kritérií</p>	
<p>PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja</p>	<p>3.5 Zber dát</p>	<p>3.5.1 Zber dát k atraktivitám kraja (POI)</p> <p>3.5.2 Zber dát o lokálnych producentoch kraja</p> <p>3.5.3 Zber a spracovanie štatistických dát z územia</p> <p>3.5.4 Nastavenie udržateľného modelu zberu dát od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK</p>	<p>3.5.1.1 Mapa, vizualizácie dashboardy a iné metódy spracovania dát týkajúcich sa rozmiestnenia atraktivít cestovného ruchu v PSK</p> <p>3.5.2.1 Mapa, vizualizácie dashboardy a iné metódy spracovania dát týkajúcich sa lokálnych producentov v PSK</p> <p>3.5.3.1 Projekt inteligentný cestovný ruch - návrh umiestnenia a inštalácia cykloturistických a turistických sčítačov na území PSK – sledovanie a</p>	

			<p>vyhodnocovanie zozbieraných dát</p> <p>3.5.3.2 Mapa, vizualizácie dashboardy a iné metódy spracovania dát v územnej pôsobnosti OOCR</p> <p>3.5.4.1 Mapa, vizualizácie dashboardy a iné metódy spracovania dát kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK</p>	
Samosprávne kraje SR	3.6 Zber dát			
Zahraníči	3.7 Zber dát			
Podporní aktéri*	3.8 Zber dát	<p>3.8.1 Získavanie spätnej väzby návštevníkov kraja u vybraných aktérov cestovného ruchu</p> <p>3.8.2 Zber a spracovanie údajov z územia</p> <p>3.8.3 Práca s aplikáciou RISK</p>	<p>3.8.1.1 Umiestňovanie QR kódov na získavanie spätnej väzby, osвета zamestnancov a motivácia návštevníkov na jej vyplňanie</p> <p>3.8.2.1 Participácia na zbere štatistických ukazovateľov z územia pre OOCR</p> <p>3.8.2.2 Participácia na zbere údajov o atraktivitách v území</p> <p>3.8.3.1 Nahrávanie projektových námetov v oblasti rozvoja cestovného ruchu</p>	

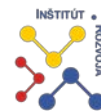
Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 33: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 4: sieťovanie a partnerstvá

OBĽASŤ 4: SIEŤOVANIE A PARTNERSTVÁ				
AKTÉR	OBĽASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	4.1 Sieťovanie a partnerstvá	4.1.1 Medzirezortná komunikácia	<p>4.1.1.1 Posilnenie medzirezortnej komunikácie</p> <p>4.1.1.2 Budovanie partnerstiev a vytváranie platforiem na zber podnetov, názorov a potrieb odborných organizácií</p>	

			cestovného ruchu (AOCR, ZMOS, ZHR, AICES, SACKA...)	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	4.2 Sieťovanie a partnerstvá	4.2.1 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev 4.2.2 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev so zahraničím (predovšetkým prihraničné DMO v Poľsku, resp. na Ukrajine)	4.2.1.1 Pravidelné mesačné stretnutia zástupcov PSK, OOCR a KOOCR 4.2.1.2 Odporúčania k účasti zástupcov ÚPSK pri rokovaní na národnej úrovni, ktoré majú súvis s kompetenciami ÚPSK 4.2.2.1 Iniciácia pracovných rokovaní so zahraničnými partnermi za účasti zástupcov PSK v rámci aktivít súvisiacich s prípravou inomingovej agentúry	
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	4.3 Sieťovanie a partnerstvá	4.3.1 Spolupráca na tvorbe databázy aktérov cestovného ruchu 4.3.2 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev	4.3.1.1 Napĺňanie a aktualizácia databázy aktérov cestovného ruchu 4.3.2.1 Pracovné rokovania / výjazdy v spolupráci s Oddelením cestovného ruchu ÚPSK a KOOCR „Severovýchod Slovenska“ za účelom rozširovania členskej základne OOCR 4.3.2.2 Vytváranie platformy pre lokálnych producentov a remeselníkov 4.3.2.3 Komunikácia s partnermi registrovanými prostredníctvom verejnej výzvy a hľadanie možností ďalšej spolupráce s nimi	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	4.4 Sieťovanie a partnerstvá	4.4.1 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev s externými partnermi 4.4.2 Zabezpečenie sieťovania a	4.4.1.1 Tvorba platformy aktérov cestovného ruchu v aplikácii MS Teams pre organizácie destinačného manažmentu	

		<p>budovania partnerstiev v rámci ÚPSK a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK</p> <p>4.4.3 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev so zahraničím (predovšetkým prihraničné DMO v Poľsku, resp. na Ukrajine)</p> <p>4.4.4 Tvorba a vedenie databázy aktérov cestovného ruchu</p> <p>4.4.5 Participatívny prístup ako kľúčový princíp sieťovania a koordinácie aktivít</p>	<p>4.4.1.2 Organizácia špecifických tematických pracovných stretnutí zložených z aktérov cestovného ruchu podľa aktuálne riešených tém</p> <p>4.4.1.3 Organizácia pracovných stretnutí k príprave strategických kooperačných projektov OOCR v rámci vytvorených destinácií a subdestinácií cestovného ruchu</p> <p>4.4.1.4 Organizácia pracovných workshopov v území – 4 destinácie, resp. 14 subdestinácií cestovného ruchu</p> <p>4.4.1.5 Terénne výjazdy v území - budovanie dôvery cez osobný kontakt</p> <p>4.4.2.1 Iniciácia medziodborových stretnutí ÚPSK k aktuálne riešeným témam v cestovnom ruchu</p> <p>4.4.3.1 Iniciácia pracovných rokovaní so zahraničnými partnermi (samosprávy, DMO a pod.)</p> <p>4.4.4.1 Spravovanie databázy aktérov cestovného ruchu, jej napĺňanie a aktualizácia v spolupráci s OOCR</p> <p>4.4.5.1 Rozvoj subdestinácií na príkladoch prípadových štúdií "Poloniny" a "Čergov"</p> <p>4.4.5.2 Sieťovanie MAS, Interreg, samospráv, SK8 a</p>	
--	--	---	---	--

			ZMOS 4.4.5.3 Testing a implementácia prototypu digitálnej komunikačnej platformy vytvorenej v rámci projektu "Central Mountains" pre kľúčových aktérov destinačného manažmentu v kraji	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	4.5 Sieťovanie a partnerstvá			
Samosprávne kraje SR	4.6 Sieťovanie a partnerstvá			
Zahranície	4.7 Sieťovanie a partnerstvá			
Podporní aktéri*	4.8 Sieťovanie a partnerstvá	4.8.1 Zabezpečenie sieťovania a budovania partnerstiev	4.8.1.1 Umožnenie účasti zástupcu ÚPSK – OSR na zasadnutiach regionálnych ZMOSov za účelom komunikácie aktuálnych tém v oblasti cestovného ruchu 4.8.1.2 Aktívna účasť a pripomienkovanie na zasadnutiach pracovných skupín zložených z aktérov cestovného ruchu (min. 2x do roka) k udržateľnému modelu zberu dát v oblasti cestovného ruchu 4.8.1.3 Zabezpečenie účasti zástupcov kľúčových aktérov cestovného ruchu pri organizácii pracovných workshopov v území – 4 destinácie, resp. 14 subdestinácií cestovného ruchu 4.8.1.4 Prepojenie obcí pri organizácii väčšieho množstva podujatí	

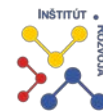
Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 34:Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 5: legislatíva

OBLASŤ 5: LEGISLATÍVA				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN

<p>Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR</p>	<p>5.1 Legislatíva</p>	<p>5.1.1 Predvídateľná a stabilná legislatíva 5.1.2 Národná stratégia rozvoja cestovného ruchu</p>	<p>5.1.1.1 Princíp stabilnej a predvídateľnej legislatívy tvorenej na základe princípu zdola nahor</p> <p>5.1.1.2 Definovanie okresnej úrovne riadenia a kompetencií v oblasti cestovného ruchu na úrovni NUTS IV</p> <p>5.1.2.1 Tvorba dlhodobej stabilnej národnej stratégie s prioritami rozvoja na jednotlivé roky</p>	
<p>Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“</p>	<p>5.2 Legislatíva</p>	<p>5.2.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu</p> <p>5.2.2 Iniciácia pracovných rokovaní s národnou úrovňou v spolupráci s Oddelením cestovného ruchu</p>	<p>5.2.1.1 Zber podnetov na legislatívne úpravy pre národnú úroveň a príprava návrhov do medzirezortných pripomienkových konaní – výmena informácií v spolupráci aktérov PSK, KOČR a OOCR v rámci vytvorenej platformy</p> <p>5.2.2.1 Iniciácia pracovných rokovaní s národnou úrovňou v spolupráci s Oddelením cestovného ruchu k návrhom na legislatívne úpravy, ktoré majú pomôcť rozvíjať cestovný ruch</p>	
<p>Oblasťné organizácie cestovného ruchu</p>	<p>5.3 Legislatíva</p>	<p>5.3.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu</p>	<p>5.3.1.1 Zber podnetov na legislatívne úpravy pre národnú úroveň a príprava návrhov do medzirezortných pripomienkových konaní – výmena informácií v spolupráci aktérov PSK, KOČR a OOCR v rámci vytvorenej platformy</p>	
<p>PSK - Oddelenie cestovného ruchu</p>	<p>5.4 Legislatíva</p>	<p>5.4.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu</p>	<p>5.4.1.1 Zber podnetov na legislatívne úpravy pre národnú úroveň a príprava návrhov</p>	

		<p>5.4.2 Iniciácia pracovných rokovaní s aktérmi CR</p> <p>5.4.3 Iniciácia pracovných rokovaní s národnou úrovňou v spolupráci s KOČR „Severovýchod Slovenska“</p>	<p>do medzirezortných pripomienkových konaní – výmena informácií v spolupráci aktérov PSK, KOČR a OOCR v rámci vytvorenej platformy</p> <p>5.4.2.1 Iniciácia pracovných rokovaní s aktérmi CR k návrhom na úpravu právnych noriem / VZN, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj cestovného ruchu</p> <p>5.4.3.1 Iniciácia pracovných rokovaní s národnou úrovňou v spolupráci s KOČR „Severovýchod Slovenska“ k návrhom na legislatívne úpravy, ktoré majú pomôcť rozvíjať cestovný ruch</p>	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	5.5 Legislatíva	5.5.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu	5.5.1.1 Zber podnetov na legislatívne úpravy pre národnú úroveň a príprava návrhov do medzirezortných pripomienkových konaní – výmena informácií v spolupráci aktérov PSK, KOČR a OOCR v rámci vytvorenej platformy	
Samosprávne kraje SR	5.6 Legislatíva	5.6.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu	5.6.1.1 Spoločné vytváranie podnetov pri zmenách legislatívy	
Zahraničie	5.7 Legislatíva			
Podporní aktéri*	5.8 Legislatíva	5.8.1 Zber podnetov a návrhov na legislatívne zmeny súvisiace s rozvojom cestovného ruchu	5.8.1.1 Umožnenie účasti zástupcu ÚPSK – OSR na zasadnutiach regionálnych ZMOSov za účelom komunikácie aktuálnych tém v rámci legislatívnych úprav právnych noriem / VZN, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj cestovného	

			<p>ruchu</p> <p>5.8.1.2 Zber podnetov na legislatívne úpravy pre národnú úroveň a úpravu právnych noriem / VZN, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj cestovného ruchu</p>	
--	--	--	--	--

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 35: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 6: personálna podpora

OBLASŤ 6: PERSONÁLNA PODPORA				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	6.1 Personálna podpora	<p>6.1.1 Zabezpečenie kontaktu s územím v rámci destinačných a subdestinačných celkov</p> <p>6.1.2 Vytvorenie odborných personálnych kapacít</p>	<p>6.1.1.1 Zabezpečenie zodpovednej osoby pre komunikáciu za každú destináciu v krajoch SR</p> <p>6.1.2.1 Odborné personálne kapacity ako metodická a konzultačná podpora pre kľúčových aktérov destinačného manažmentu v krajoch SR</p>	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	6.2 Personálna podpora	6.2.1 Zlepšenie personálneho riadenia organizácií destinačného manažmentu	6.2.1.1 Navýšenie personálnej kapacity OOCR, resp. navýšenie dotácie na refundáciu mzdy zamestnancov OOCR (destinačných manažérov) z finančných prostriedkov KOOCR prostredníctvom členského príspevku PSK	
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	6.3 Personálna podpora	6.3.1 Zlepšenie personálneho riadenia organizácií destinačného manažmentu	<p>6.3.1.1 Prepájanie / Zlučovanie kompetencií / pôsobnosti destinačných manažérov medzi OOCR v rámci vytvorených destinačných a subdestinačných celkov</p> <p>6.3.1.2 Tvorba biznis modelu = koľko nových členov prinesie 1 podporený človek, resp. Koľko</p>	

			príjmov vygeneruje	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	6.4 Personálna podpora	6.4.1 Udržanie kvalifikovanej pracovnej sily v regióne	6.4.1.1 Inovácie obsahov vzdelávania (napr. Regionálna výchova a budovanie kultúrnej a regionálnej identity) v rámci stredného odborného vzdelávania a silnejší dôraz na podporu a kvalitu duálneho vzdelávania	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	6.5 Personálna podpora	6.5.1 Analytická jednotka pre oblasť spracovania a interpretácie dát v cestovnom ruchu	6.5.1.1 Existencia a udržanie personálnej podpory destinačného manažmentu v kraji v podobe analyticko-strategickej jednotky Odd. Inštitútu rozvoja na ÚSPK	
Samosprávne kraje SR	6.6 Personálna podpora	6.6.1 Udržanie kvalifikovanej pracovnej sily v regióne 6.6.2 Prepájanie / Zlučovanie kompetencií / pôsobnosti destinačných manažérov medzi OOCR v rámci vytvorených destinačných a subdestinačných celkov	6.6.1.1 Inovácie obsahov vzdelávania v rámci stredného odborného vzdelávania a silnejší dôraz na podporu a kvalitu duálneho vzdelávania 6.6.2.1 Prepájanie / Zlučovanie kompetencií / pôsobnosti destinačných manažérov medzi OOCR v rámci vytvorených destinačných a subdestinačných celkov s cezrajovým presahom	
Zahraničie	6.7 Personálna podpora			
Podporní aktéri*	6.8 Personálna podpora	6.8.1 Aktivizovanie miestneho obyvateľstva	6.8.1.1 Zapájanie miestneho obyvateľstva do aktivít pri príprave podujatí, starostlivosti o drobnú infraštruktúru, prípadne poskytovaní informácií pre návštevníkov	

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 36: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 7: vzdelávanie

OBLASŤ 7: VZDELÁVANIE

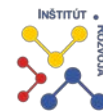
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	7.1 Vzdelávanie	7.1.1 Vzdelávanie aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente	7.1.1.1 Poskytovanie školení / workshopov na základe dopytov od aktérov cestovného ruchu a organizácií destinačného manažmentu	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	7.2 Vzdelávanie	7.2.1 Vzdelávanie aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente	7.2.1.1 Iniciovanie aktuálnych tém, resp. oblastí, ktoré môžu tvoriť potenciálny obsah vzdelávacích podujatí 7.2.1.2 Príprava a realizácia vzdelávacích podujatí v oblasti marketingu	
Oblastné organizácie cestovného ruchu	7.3 Vzdelávanie	7.3.1 Vzdelávanie aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente	7.3.1.1 Vzdelávanie a osveta lokálnych aktérov a miestneho obyvateľstva	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	7.4 Vzdelávanie	7.4.1 Vzdelávanie aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente 7.4.2 Medziodborová spolupráca s odborom školstva ÚPSK	7.4.1.1 Iniciovanie aktuálnych tém, resp. oblastí, ktoré môžu tvoriť potenciálny obsah vzdelávacích podujatí 7.4.1.2 Organizačno-technické zabezpečenie vzdelávacích podujatí a workshopov pre aktérov cestovného ruchu 7.4.1.3 Organizačno-technické zabezpečenie vzdelávacích podujatí a workshopov pre organizácie destinačného manažmentu v kraji 7.4.2.1 Medziodborové stretnutia s odborom školstva k téme nastavenia obsahov stredoškolského vzdelávania a posilňovania postavenia duálneho vzdelávania v cestovnom ruchu	
PSK – Oddelenie	7.5 Vzdelávanie	7.5.1 Vzdelávanie	7.5.1.1 Organizácia	

Inštitút rozvoja		aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente	webinárov / workshopov zameraných na používanie SMART nástrojov a zber a spracovanie dát v cestovnom ruchu	
Samosprávne kraje SR	7.6 Vzdelávanie			
Zahraničie	7.7 Vzdelávanie			
Podporní aktéri*	7.8 Vzdelávanie	7.8.1 Vzdelávanie aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu a v destinačnom manažmente	7.8.1.1 Návrh edukačných programov na zvýšenie povedomia návštevníkov o ochrane prírody	

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 37: Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 8: koordinačná a metodická činnosť

OBLASŤ 8: KOORDINAČNÁ A METODICKÁ ČINNOSŤ				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIE	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	8.1 Koordinačná a metodická činnosť			
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	8.2 Koordinačná a metodická činnosť	8.2.1 Koordinácia aktérov cestovného ruchu pri plánovaní marketingových aktivít 8.2.2 Koordinácia aktivít s PSK	8.2.1.1 Zdieľaný kalendár podujatí a zdieľaný katalóg produktov 8.2.1.2 Efektívne plánovanie účasti na zahraničných veľtrhoch cestovného ruchu na základe odporúčaní PSK (Metodika zdrojových trhov a pod.) 8.2.2.1 Koordinácia marketingu ÚPSK a tvorby propagačných materiálov PSK s propagáciou kraja z pohľadu cestovného ruchu	
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	8.3 Koordinačná a metodická činnosť	8.3.1 Koordinácia spoločných aktivít (výstavy, prezentácie, projekty)	8.3.1.1 Vzájomné prepájanie aktivít – využívanie know-how OOCR medzi sebou navzájom	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	8.4 Koordinačná a metodická činnosť	8.4.1 Metodické usmerňovanie (tvorba metodík) 8.4.2 Koordinácia pri tvorbe strategických dokumentov a pri riadení destinačného	8.4.1.1 Regionalizácia cestovného ruchu v PSK 8.4.1.2 Metodika zberu údajov v rámci územnej pôsobnosti oblastných	

		manažmentu v kraji 8.4.3 Participatívny prístup ako kľúčový princíp sieťovania a koordinácie aktivít	organizácií cestovného ruchu - t.j. destinačných a subdestinačných celkov PSK 8.4.1.3 Metodika zberu údajov od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK 8.4.1.4 Kategorizácia a štruktúra údajov sledovaných v rámci atraktivít cestovného ruchu (POI) a karty POI 8.4.2.1 Koordinačné stretnutia PSK, KOCR a OOCR k nastavovaniu kooperačných projektov v území 8.4.3.1 Organizácia workshopov s aktérmi cestovného ruchu v rámci vytvorených destinačných a subdestinačných celkov v PSK	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	8.5 Koordinačná a metodická činnosť	8.5.1 Monitorovanie a vyhodnocovanie Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v PSK 8.5.2 Metodika zberu údajov v rámci územnej pôsobnosti oblastných organizácií cestovného ruchu 8.5.3 Metodika zberu údajov od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK	8.5.1.1 Multikriteriálna analýza atraktívnosti územia pre rozvoj cestovného ruchu 8.5.2.1 Metodika zberu údajov v rámci územnej pôsobnosti oblastných organizácií cestovného ruchu – t.j. destinačných a subdestinačných celkov PSK 8.5.3.1 Metodika zberu údajov od kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK	
Samosprávne kraje SR	8.6 Koordinačná a metodická činnosť			
Zahraničie	8.7 Koordinačná a metodická činnosť			
Podporní aktéri*	8.8 Koordinačná a metodická činnosť			

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 38:Návrh kompetenčnej matice rozvoja cestovného ruchu v PSK - oblasť 9: strategické plánovanie

OBLASŤ 9: STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE				
AKTÉR	OBLASŤ	KOMPETENCIA	OČAKÁVANÝ VÝSTUP	TERMÍN
Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR	9.1 Strategické plánovanie	9.1.1 Príprava národnej stratégie rozvoja cestovného ruchu	9.1.1.1 Národná stratégia rozvoja cestovného ruchu v SR	
Krajská organizácia cestovného ruchu „Severovýchod Slovenska“	9.2 Strategické plánovanie	9.2.1 Strategické plánovanie v oblasti destinačného marketingu	9.2.1.1 Marketingová stratégia KOOR „Severovýchod Slovenska“	
Oblasťné organizácie cestovného ruchu	9.3 Strategické plánovanie	9.3.1 Strategické plánovanie v oblasti destinačného manažmentu 9.3.2 Členská základňa OOCR	9.3.1.1 Akčné plány rozvoja destinačných a subdestinačných celkov PSK 9.3.2.1 Aktívny prístup k rozširovaniu členskej základne – oslovovanie potencionálnych členov prostredníctvom destinačného manažéra	
PSK - Oddelenie cestovného ruchu	9.4 Strategické plánovanie	9.4.1 iniciácia vzniku nových destinácií cestovného ruchu 9.4.2 Zabezpečenie implementácie projektov v oblasti cestovného ruchu 9.4.3 Organizácia pracovných workshopov v území – 4 destinácie, resp. 14 subdestinácií cestovného ruchu 9.4.4 Práca s aplikáciou RISK 9.4.5 Pasportizácia atraktivít cestovného ruchu v kraji	9.4.1.1 Regionalizácia cestovného ruchu v PSK (vznik 4 destinácií a 14 subdestinačných celkov) ako nástroj pre strategické plánovanie 9.4.2.1 Koordinácia strategickje časti implementácie projektov v cestovnom ruchu 9.4.3.1 Nastavovanie destinačných stratégií a akčných plánov rozvoja cestovného ruchu 9.4.4.1 Konceptia rozvoja cestovného ruchu v PSK ako podklad pre hodnotiace kritériá projektových zámerov v RISK 9.4.5.1 Nastavovanie prioritných rozvojových línií v destináciách a	

			subdestináciách cestovného ruchu	
PSK – Oddelenie Inštitút rozvoja	9.5 Strategické plánovanie	9.5.1 Monitorovanie a vyhodnocovanie Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v PSK	9.5.1.1 Monitorovanie ukazovateľov v rámci Multikriteriálnej analýzy atraktívnosti územia pre rozvoj cestovného ruchu	
Samosprávne kraje SR	9.6 Strategické plánovanie			
Zahranície	9.7 Strategické plánovanie			
Podporní aktéri*	9.8 Strategické plánovanie			

Zdroj: participatívny proces, vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 39: Definované povinnosti podporovanej pracovnej pozície destinačného manažéra v zmysle zmluvy o refundácii mzdových nákladov medzi KOČR a OOCR

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zúčastňovať sa na poradách a stretnutiach určených KOČR ✓ aktívne komunikovať s KOČR ✓ minimálne raz mesačne dopĺňať podujatia konané v oblasti pôsobnosti OOCR na webovú stránku www.severovychod.sk ✓ minimálne 2x mesačne sa podieľať na tvorbe obsahu stránky www.severovychod.sk spracovaním nového typu na výlet alebo jeho aktualizáciou s využitím kvalitných fotografií ✓ minimálne 1x mesačne zaslať na email media@severovychod.sk článok o aktuálnych turistických možnostiach, novinkách, atraktivitách z oblasti pôsobnosti OOCR v danom mesiaci ✓ minimálne 2x za mesiac pridať príspevok na sociálne siete FB alebo IG OOCR s označením KOČR ✓ na vyžiadanie KOČR zasielať požadované štatistické údaje z regiónu pôsobnosti OOCR ✓ na vyžiadanie KOČR a PSK poskytovať informácie o vývoji návštevnosti, počet prenocovaní a vybranej dane z ubytovania, relevantné dáta vyplývajúce z potrieb GIS PSK, tlačových správ, otázok zo strany médií, prieskumov, prípravy propagačných materiálov, iných tlačovín a pod. Dopĺňať a aktualizovať štruktúrovaný zoznam poskytovateľov služieb cestovného ruchu v oblasti pôsobenia OOCR (región, nielen členská základňa) ✓ v termíne do 15.3. predkladať marketingový plán aktivít OOCR za príslušný kalendárny rok s ich detailným popisom ✓ minimálne raz za štvrtrok osloviť potencionálnych nových členov OOCR ✓ podieľať sa na príprave a realizácii kampaní a produktov cestovného ruchu vytvorených KOČR
--

Zdroj: vlastné spracovanie podkladotazníkový prieskum, 2024

Tabuľka 40: Požadované kompetencie destinačného manažéra podľa OOCR

<ul style="list-style-type: none"> ✓ destinačný manažment - PR, získavanie nových kontaktov - komunikácia s členmi a potenciálnymi členmi OOCR a aktérmi v CR, so strednými a vysokými školami, s informačnými centrami v regióne a inými organizáciami ✓ organizácia stretnutí a podujatí ✓ účasť na veľtrhoch, výstavách - prezentácia predmetného územia na domácom i zahraničnom trhu ✓ venovanie sa téme incomingu ✓ projektový manažment - práca na príprave a realizácii projektov (aj z fondov EÚ) zameraných na podporu rozvoja cestovného ruchu v riešenom území a s tým súvisiaca komunikácia a spolupráca s členmi a partnermi OOCR ✓ podpora súčasných a tvorba nových produktov CR a s tým súvisiace aktivity definované OOCR ✓ príprava podkladov pre marketingové aktivity a distribúcia propagačných materiálov v území OOCR ✓ online / offline marketing, copywriting ✓ vytváranie obsahu webovej stránky OOCR a jej aktualizácia ✓ participácia pri plánovaní aktivít, tvorbe rozpočtu a tvorbe koncepcií a stratégií ✓ jednoduché administratívne úkony a práca v teréne

Zdroj: vlastné spracovanie podladotazníkovú prieskum, 2024

Tabuľka 41: Špecifikované kompetencie destinačného manažéra vyplývajúce z kompetenčnej matice OOCR

- ✓ osвета aktérov cestovného ruchu a prepájanie aktivít destinačného manažmentu týkajúce sa novovytvorených destinačných a subdestinačných celkov navrhovanej regionalizácie cestovného ruchu v Prešovskom kraji
- ✓ zber podnetov v oblasti návrhov obsahov vzdelávania na zlepšovanie zručností aktérov cestovného ruchu a osvetu miestneho obyvateľstva pre potreby prípravy špecifických workshopov a vzdelávaní organizovaných OOCR ÚPSK
- ✓ osвета a aktivity smerujúce k rozširovaniu členskej základne OOCR - prezentácia nových modelov členstva (kolektívne členstvo, regionálny ZMOS, združenia podnikateľských subjektov a pod.)
- ✓ organizačno - technická asistancia pri realizácii pracovných workshopov v destináciách a subdestináciách cestovného ruchu
- ✓ súčinnosť pri monitorovaní Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v Prešovskom kraji na roky 2024-2030 - aktualizácia ukazovateľov použitých pre hodnotenie atraktívnosti územia Prešovského kraja pre rozvoj cestovného ruchu na úrovni definovaných destinačných a subdestinačných celkov
- ✓ súčinnosť pri zbere štatistických údajov a ukazovateľov v rámci územnej pôsobnosti OOCR podľa definovanej metodiky
- ✓ napĺňanie databázy atraktivít Prešovského kraja podľa definovanej metodiky
- ✓ napĺňanie databázy lokálnych producentov a remeselníkov
- ✓ Dotačný manažment - poskytovanie informácií a možnostiach čerpania finančných prostriedkov z rôznych grantových schém a EŠIF pre potreby OOCR ÚPSK a aktérov cestovného ruchu v území
- ✓ Súčinnosť pri zbere investičných projektových zámerov v oblasti cestovného ruchu s OOCR ÚPSK a osвета smerom k ich evidencii v systéme RISK

Zdroj: vlastné spracovanie podladotazníkovú prieskum, 2024

Tabuľka 42: Vyhodnotenie korelačnej analýzy

Kategória závislosti	Parameter závislosti 1	Parameter závislosti 2
Vysoká lineárna závislosť	Priemerná hrubá mzda	HDP na obyvateľa (max)
	Inflácia	HDP na obyvateľa
	Inflácie	Priemerná hrubá mzda
	Priemer cien PHM	HDP na obyvateľa
	Priemer cien PHM	Priemerná hrubá mzda
	Priemer cien PHM	Inflácia (max)
	Priemerná cena za ubytovanie v PSK	Rast HDP na obyvateľa (max)
	Priemerná cena za ubytovanie v PSK	Priemerná hrubá mzda (max)
	Priemerná cena za ubytovanie v PSK	Inflácia
	Priemerná cena za ubytovanie v PSK	Priemer cien za PHM
	Počet návštevníkov PSK	Prepravené osoby verejnou dopravou (v tisícoch) (max)
	Počet prenocovaní PSK	Prepravené osoby verejnou dopravou (v tisícoch)(max)
	Počet prenocovaní PSK	Počet návštevníkov v PSK (max)
	Tržby za ubytovanie PSK	Počet návštevníkov v PSK
	Tržby za ubytovanie PSK	Počet prenocovaní PSK
Vysoká nelineárna závislosť (-)	Nezamestnanosť PSK	Prepravené osoby verejnou dopravou (v tis.)
	Nezamestnanosť PSK	Zamestnanosť v UBYTOV. a STRAV SR

Malá až stredná lineárna závislosť	Zamestnanosť v UBYT. a STRAV. SR	Prepravené osoby verejná doprava (v tis.)
	Počet návštevníkov v PSK	Zamestnanosť v UBYT. a STRAV. SR
	Počet prenocovaní v PSK	Zamestnanosť v UBYT. a STRAV. SR
	Tržby za ubytovanie PSK	HDP na obyvateľa
	Tržby za ubytovanie PSK	Priemerná hrubá mzda
	Tržby za ubytovanie PSK	Inflácia
	Tržby za ubytovanie PSK	Priemer cien PHM
	Tržby za ubytovanie PSK	Zamestnanosť v UBYT. a STRAV. SR
	Tržby za ubytovanie PSK	Priemerná cena za ubytovanie v PSK

	Priemerná cena za ubytovanie PSK	
Malá až stredná nelineárna závislosť (-)	Rast DPH	Pokles HDP na obyvateľa
	Rast DPH	Pokles priemernej hrubej mzdy
	Rast DPH	Pokles hrubých úspor domácností
	Rast Priemerná cena za ubytovanie PSK	Pokles DPH
	Rast Počet návštevníkov	Pokles hrubé úspory domácností
	Rast Počet prenocovaní	Pokles hrubé úspory domácností
	Rast tržby za ubytovanie PSK	Pokles DPH
	Tržby za ubytovanie PSK	Pokles nezamestnanosti PSK

Veľmi malá lineárna závislosť	Hrubé úspory domácnosti SR	HDP na obyvateľa
	Hrubé úspory domácnosti SR	Priemerná hrubá mzda
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	Inflácia
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	Priemer cien PHM
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	HDP na obyvateľa
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	Priemerná hrubá mzda
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	Inflácia
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	DPH
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	Priemer cien PHM
	Nezamestnanosť PSK	Hrubé úspory domácnosti SR
	Nezamestnanosť PSK	DPH
	Priemerná cena za ubytovanie PSK	Hrubé úspory domácnosti SR
	Počet návštevníkov	HDP na obyvateľa
	Počet návštevníkov	Inflácia
	Počet návštevníkov	Priemer cien PHM
	Počet návštevníkov	Zamestnanosť UBYT A STRAV
	Počet prenocovaní PSK	HDP na obyvateľa
	Počet prenocovaní PSK	Inflácia
	Počet prenocovaní PSK	Priemer cien PHM
	Počet prenocovaní PSK	Zamestnanosť UBYT A STRAV
	Tržby za ubytovanie PSK	Priemerná hrubá mzda
	Tržby za ubytovanie PSK	Zamestnanosť UBYT A STRAV SR
	Tržby za ubytovanie PSK	Priemerná cena za ubytovanie PSK
Veľmi malá nelineárna závislosť (-)	Inflácia	Hrubé úspory domácností SR
	DPH	Hrubé úspory domácností SR
	Priemer cien PHM	Hrubé úspory domácností SR
	Priemer cien PHM	DPH
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	HDP na obyvateľa
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	Priemerná hrubá mzda
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	Hrubé úspory domácností SR
	Prepravené osoby Verejná doprava (tis) SR	DPH
	Zamestnanosť UBYT a STRAV SR	Hrubé úspory v domácnosti
	Nezamestnanosť PSK	HDP na obyvateľa
	Nezamestnanosť PSK	Priemerná hrubá mzda
	Nezamestnanosť PSK	Inflácia %
	Nezamestnanosť PSK	Priemer cien PHM
	Priemerná cena za ubytovanie PSK	Prepravené osoby Verejná doprava (tis.) SR
	Priemerná cena za ubytovanie PSK	Zamestnanosť UBYT A STRAV SR
	Priemerná cena za ubytovanie PSK	Nezamestnanosť
	Počet návštevníkov	Priemerná hrubá mzda
	Počet návštevníkov	DPH
	Počet návštevníkov	Nezamestnanosť PSK
	Počet návštevníkov	Priemerná cena za ubytovanie PSK
	Počet prenocovaní PSK	Priemerná hrubá mzda
	Počet prenocovaní PSK	DPH
	Počet prenocovaní PSK	Priemerná cena za ubytovanie PSK
	Počet prenocovaní PSK	Priemerná hrubá mzda
	Tržby za ubytovanie PSK	Hrubé úspory domácnosti SK

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 43: Charakteristika kategórií obcí podľa multikriteriálnej analýzy atraktívnosti pre rozvoj cestovného ruchu

KATEGÓRIA 1 - OBCE S VEĽMI VYSOKOU ATRAKTÍVNOSŤOU PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU
<p>Prírodné a kultúrne zdroje</p> <ul style="list-style-type: none">▪ významný podiel maloplošných chránených území na území obce, ktoré sú súčasťou Národného parku alebo CHKO,▪ na území obce sa nachádza pamiatka UNESCO,▪ významný počet pamiatok zapísaných v zozname NKP v prepočte na územie obce,▪ významný počet bodov záujmu, ktoré sú lákadlom pre návštevníkov,▪ katastrálne územie obce pokrýva značná plocha lesov a disponuje prírodnými vodnými plochami,▪ obec je sídlom múzejného objektu regionálneho, národného a medzinárodného významu (múzeum, galéria, skanzen). <p>Infraštruktúra cestovného ruchu</p> <ul style="list-style-type: none">▪ významný počet lôžok v prepočte na územie obce a na počet obyvateľov obce,▪ významný počet stravovacích zariadení v prepočte na počet obyvateľov v obci,▪ hustú sieť značených turistických trás a cyklotrás v prepočte na územie obce,▪ existencia turistického kempu na území obce,▪ obec disponuje infraštruktúrou zameranou na sezónny cestovný ruch – v letnom období na vodnú rekreáciu – bazény, prírodné kúpaliská, vodná nádrž, v zimnom období na lyžiarsky cestovný ruch – prevádzkuje viacero lyžiarskych vlekov na niekoľkých svahoch,▪ v obci sa nachádza turistické alebo mestské informačné centrum, ktoré informuje o atraktívnosti obce i regiónu,▪ obec môže poskytovať aj ďalšie služby, ktoré využíva miestne obyvateľstvo a návštevníci – lekárne, kliniky, čerpacie stanice, autoservisy, pošty, banky, bankomaty a nákupné centrá – ide prevažne o mestá. <p>Ľudský kapitál</p> <ul style="list-style-type: none">▪ významný podiel obyvateľov obce pracuje v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblasti umenia, zábavy a rekreácie,▪ obyvateľstvo obce má priaznivú demografickú štruktúru – väčšina obyvateľov je ekonomicky aktívnych, vysokoškolsky vzdelaných, obyvateľov v predproduktívnom veku je viac ako v poproduktívnom, má pozitívne migračné saldo, v obci žije rómske obyvateľstvo, ktoré je vnímané ako potenciál budúcej pracovnej sily v cestovnom ruchu. <p>Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none">▪ obec má na svojom území ubytovacie zariadenia, ktoré sú kapacitne naplnené po väčšinu roka a tým získava významné množstvo financií z ubytovania,▪ počet ľudí uchádzajúcich sa o zamestnanie je nízky a v obci sa nachádza významné množstvo podnikateľov v rôznych oblastiach.
KATEGÓRIA 2 – OBCE S VYSOKOU ATRAKTÍVNOSŤOU / POTENCIÁLOM PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU
<p>Prírodné a kultúrne zdroje</p> <ul style="list-style-type: none">▪ významný podiel maloplošných chránených území na území obce, ktoré nemusia byť súčasťou Národného parku alebo CHKO,▪ významný počet pamiatok zapísaných v zozname NKP v prepočte na územie obce,▪ významný počet bodov záujmu, ktoré sú lákadlom pre návštevníkov,▪ katastrálne územie obce pokrýva značná plocha lesov a disponuje prírodnými vodnými plochami, obec je sídlom múzejného objektu regionálneho a národného významu. <p>Infraštruktúra cestovného ruchu</p> <ul style="list-style-type: none">▪ významný počet lôžok v prepočte na územie obce a na počet obyvateľov obce,▪ významný počet stravovacích zariadení v prepočte na počet obyvateľov v obci,▪ hustú sieť značených turistických trás a cyklotrás v prepočte na územie obce,▪ existencia turistického kempu na území obce,

- obec disponuje infraštruktúrou zameranou na sezónny cestovný ruch – v letnom období na vodnú rekreáciu – bazény, prírodné kúpaliská, vodná nádrž, v zimnom období na lyžiarsky cestovný ruch – prevádzkuje viacero lyžiarskych vlekov na niekoľkých svahoch,
- v obci sa nachádza turistické alebo mestské informačné centrum, ktoré informuje o atraktivnostiach obce i regiónu,
- obec môže poskytovať aj ďalšie služby, ktoré využíva miestne obyvateľstvo a návštevníci – lekárne, kliniky, čerpacie stanice, autoservisy, pošty, banky, bankomaty a nákupné centrá – ide prevažne o mestá.

Ľudský kapitál

- značný podiel obyvateľov obce pracuje v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblasti umenia, zábavy a rekreácie,
- obyvateľstvo obce má priaznivú demografickú štruktúru – väčšina obyvateľov je ekonomicky aktívnych, vysokoškolsky vzdelaných, obyvateľov v predproduktívnom veku je viac ako v poproduktívnom, má pozitívne migračné saldo, v obci žije rómske obyvateľstvo, ktoré je vnímané ako potenciál budúcej pracovnej sily v cestovnom ruchu.

Ekonomika

- obec má na svojom území ubytovacie zariadenia, ktoré sú sezónne kapacitne naplnené a tým získava financie z ubytovania,
- počet ľudí uchádzajúcich sa o zamestnanie je nízky a v obci sa nachádza významné množstvo podnikateľov v rôznych oblastiach.

KATEGÓRIA 3 – OBCE S PRIEMERNOU ATRAKTÍVNOŠŤOU / POTENCIÁLOM PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

Prírodné a kultúrne zdroje

- maloplošné chránené územia na území obce, ktoré nemusia byť súčasťou Národného parku alebo CHKO,
- prítomnosť pamiatok zapísaných v zozname NKP v prepočte na územie obce,
- viaceré body záujmu, ktoré sú lákadlom pre návštevníkov,
- katastrálne územie obce pokrýva značná plocha lesov a môže disponovať prírodnými vodnými plochami,
- obec môže byť sídlom múzejného objektu regionálneho významu.

Infraštruktúra cestovného ruchu

- existencia ubytovacieho zariadenia a tým určitého počtu lôžok, ktoré môžu využiť turisti,
- existencia stravovacieho zariadenia v obci,
- viacero značených turistických trás a cyklotrás v prepočte na územie obce,
- obec môže disponovať infraštruktúrou zameranou na sezónny cestovný ruch – v letnom období na vodnú rekreáciu – bazény, prírodné kúpaliská, vodná nádrž, v zimnom období na lyžiarsky cestovný ruch – prevádzkuje lyžiarsky vlek,
- v obci sa nachádza turistické alebo mestské informačné centrum, ktoré informuje o atraktivnostiach obce i regiónu,
- obec môže poskytovať aj ďalšie služby, ktoré využíva miestne obyvateľstvo a návštevníci – lekárne, kliniky, čerpacie stanice, autoservisy, pošty, banky, bankomaty a nákupné centrá – ide prevažne o mestá.

Ľudský kapitál

- časť obyvateľov obce pracuje v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblasti umenia, zábavy a rekreácie,
- obyvateľstvo obce má priaznivú demografickú štruktúru – väčšina obyvateľov je ekonomicky aktívnych, vysokoškolsky vzdelaných, obyvateľov v predproduktívnom veku je porovnateľne ako v poproduktívnom, môže mať pozitívne migračné saldo, v obci žije rómske obyvateľstvo, ktoré je vnímané ako potenciál budúcej pracovnej sily v cestovnom ruchu.

Ekonomika

- obec má na svojom území ubytovacie zariadenie, ktoré je sezónne kapacitne naplnené a tým získava financie z ubytovania,
- počet ľudí uchádzajúcich sa o zamestnanie je nízky a v obci sa nachádza významné množstvo podnikateľov v rôznych oblastiach.

KATEGÓRIA 4 – OBCE S NÍZKOU ATRAKTÍVNOŠŤOU / POTENCIÁLOM PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

Prírodné a kultúrne zdroje

- na území obce sa môže nachádzať maloplošné chránené územie menšieho plošného rozsahu,
 - v obci môže byť prítomná pamiatka zapísaná v zozname NKP,
 - v obci sa môže nachádzať bod záujmu, ktorý je lákadlom pre návštevníkov,
- časť katastrálneho územia obce pokrýva plocha lesov a môže disponovať prírodnou vodnou plochou.

Infraštruktúra cestovného ruchu

- existencia kapacitne malého ubytovacieho zariadenia a tým určitého počtu lôžok, ktoré môžu využiť turisti, prípadne stravovacieho zariadenia,
- územím obce prechádza značená turistická trasa alebo cyklotrasa.

Ludský kapitál

- časť obyvateľov obce môže pracovať v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblasti umenia, zábavy a rekreácie,
- väčšina obyvateľov je ekonomicky aktívnych, no podiel vysokoškolsky vzdelaných je nízky, obyvateľov v predproduktívnom veku nie je viac ako v poproduktívnom, má nulové až negatívne migračné saldo, v obci môže žiť rómske obyvateľstvo, ktoré je vnímané ako potenciál budúcej pracovnej sily v cestovnom ruchu.

Ekonomika

- obec môže mať na svojom území malé ubytovacie zariadenie, z ktorého je získaná iba nízka suma financií z dane za ubytovanie,
- počet ľudí uchádzajúcich sa o zamestnanie je vyšší a v obci sa nenachádza veľa podnikateľov.

KATEGÓRIA 5 – OBCE S VEĽMI NÍZKOU ATRAKTÍVNOŠŤOU / POTENCIÁLOM PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

Prírodné a kultúrne zdroje

- na území obce sa nemusí nenachádzať maloplošné chránené územie ani pamiatka zapísaná v zozname NKP,
- v obci je bod záujmu, ktorý by mohol byť lákadlom pre návštevníkov, resp. sa v obci nenachádza žiaden takýto bod,
- časť katastrálneho územia obce môže pokrývať plocha lesov a môže disponovať prírodnou vodnou plochou.

Infraštruktúra cestovného ruchu

- v obci sa nevyskytuje žiadne ubytovacie ani stravovacie zariadenie,
- územím obce môže iba okrajovo prechádzať značená turistická trasa alebo cyklotrasa, resp. obcou takáto trasa neprechádza.

Ludský kapitál

- v ubytovacích a stravovacích službách, ako aj v oblasti umenia, zábavy a rekreácie pracuje iba nepatrné množstvo obyvateľov, alebo v týchto službách nepracuje žiaden obyvateľ,
- obyvatelia obce nemusia byť vo väčšine ekonomicky aktívni, podiel vysokoškolsky vzdelaných je nízky, obyvateľov v predproduktívnom veku nie je viac ako v poproduktívnom, má nulové až negatívne migračné saldo, v obci môže, no nemusí žiť rómske obyvateľstvo, ktoré je vnímané ako potenciál budúcej pracovnej sily v cestovnom ruchu.

Ekonomika

- obec nemá na svojom území žiadne ubytovacie zariadenie, z ktorého by prichádzala určitá suma financií z dane za ubytovanie,
- podiel ľudí uchádzajúcich sa o zamestnanie môže byť vyšší, avšak závisí to od celkového počtu obyvateľov obce a v obci sa nenachádza veľa podnikateľov, resp. sa v obci nemusí vyskytovať ani jeden podnikateľ.

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024

Tabuľka 44: Karta POI

1. ATRAKTIVITA		
Názov atraktivity		
Destinácia		
Subdestinácia		
Okres:		
Obec:		
GPS súradnice:		
Číslo turistickej trasy / cyklotrasy (ak relevantné)		
Všeobecný popis (fotodokumentácia)		
2. KATEGORIZÁCIA ATRAKTIVITY		
Druh	Kategória	Podkategória
☐ NKP	☐ UNESCO	
Stav pamiatky:	☐ vyhovujúci	
	☐ dobrý	
	☐ v obnove/v reštaurovaní	
	☐ narušený	
	☐ dezolátny (ruina)	
3. STATUS		
Majiteľ		
Správca		
Ročná návštevnosť		
Zamestnanosť		
4. DOSTUPNOSŤ LOKALITY / STATICKÁ DOPRAVA		
Dostupnosť (h/stredisko)		
Parkovisko	☐ áno	☐ nie
	☐ spevnená plocha	☐ nespevnená plocha
Kapacita parkoviska: (počet parkovacích miest)		
Verejná doprava/Služby		
☐ letecky	☐ autobusom	☐ vlakom
Stav príjazdových komunikácií		
☐ dobrý	☐ vyhovujúci	☐ nevyhovujúci
Verejné toalety		
☐ áno	☐ nie	

Zdroj: vlastné spracovanie, 2024